

Lokalstrategisk Analyse

For Midt- og Vestjyllands Politi 2017

Indholdsfortegnelse

01	Forord	4
02	Hovedfund	6
03	Indledning	8
04	Data og metode	10
05	Rundt om kredsen	13
05.1	Demografi	15
05.2	Infrastruktur og erhverv	21
06	Kriminalitet	23
06.1	Generelt billede	24
06.2	Vold og trusler på livet	26
06.3	Bedrageri	43
06.4	Indbrud i privat beboelse	51
06.5	Tværgående tema: Rocker- og bandegrupperinger	61
07	Beredskab	63
07.1	Hverdagens beredskab	64
08	Referencer	68

09	Bilag	71
09.1	Anvendte gerningskoder og operative grupperinger	72

01

Forord

Midt- og Vestjyllands Politi vil gerne være en fleksibel og resultatorienteret politikreds som bidrager positivt til borgernes livskvalitet. Nu er livskvalitet et individuelt anliggende, men inkluderet i begrebet livskvalitet er der nogle basale behov, som er universelle for næsten alle mennesker. Et af disse behov er behovet for tryghed. Tryghed hvor man bor, lever og færdes.

I denne lokalstrategiske analyse forsøger Midt- og Vestjyllands Politi at kortlægge og analysere de væsentligste udfordringer, der kan være en lokal trussel mod borgernes tryghed.

Trafiksikkerhed, psykisk syge, bandekriminalitet, vold og trusler, indbrud i private hjem, databedragerier og mange andre temaer er udfordringer, som på hver deres måde kan skabe utryghed blandt politikredsens borgere. Det skal Midt- og Vestjyllands Politi håndtere på en måde så færrest mulige borgere bliver negativt påvirket. Det handler om at forebygge i rette tid. Det handler om at bekæmpe på rette sted.

At forebygge og bekæmpe kriminalitet til rette tid på rette sted kræver overblik, viden og analyse. Ellers bliver indsatserne fragmenterede, usammenhængende og mangler en klar retning og prioritering.

Med den lokalstrategiske analyse 2017 er de første grundsten lagt. I de kommende år skal der bygges på fundamentet. Til sidst skal der gerne stå et færdigt hus. Et hus som symboliserer, at Midt- og Vestjyllands Politi arbejder mere analytisk og vidensbaseret end tidligere. I allersidste ende skal det munde ud i, at politikredsens borgere, i mindre grad end det ellers ville være tilfældet, bliver ramt af kriminalitet.

Den lokalstrategiske analyse kommer ikke til at stå alene. Den flankeres af 8 nationale operative strategier, der igen udmøntes i et tilsvarende antal lokale operationsbefalinger med konkrete politiaktioner. Hertil kommer politikredsens egen forebyggelsesstrategi og samarbejdsplan med politikredsens 11 kommuner.

Samlet set udgør analysen, strategierne, befalingerne, politiaktionerne og samarbejdsplanen fundamentet for Midt- og Vestjyllands Politis operative virke. Et virke der har det sigte, at politikredsens borgere skal være blandt de mindst kriminalitetsramte og de mest trygge i Danmark.

Med venlig hilsen

Jens Kaasgaard, Politidirektør

02 Hovedfund

Overordnet står Midt- og Vestjyllands Politi overfor to hovedudfordringer i den nærmeste fremtid.

Den ene udfordring handler om at håndtere de trusler og kriminalitetsformer, der følger med den øgede digitalisering af samfundet. Den udfordring er kredsens ikke alene om – det er både en national og international tendens. Men politikredsen får en opgave i at være opmærksom på, hvordan denne tendens udmønter sig lokalt. Derudover får kredsens også en opgave i at arbejde med befolkningen for at sikre, at den er rustet til at beskytte sig overfor det nye trusselsbillede.

Den anden udfordring handler om at håndtere de politimæssige opgaver, der følger med den demografiske udvikling. I de kommende år vil der ske en affolkning af kredsens vestlige kommuner, mens de østlige kommuner vil opleve en befolkningstilvækst og en øget urbanisering. Urbaniseringen vil sandsynligvis medføre et øget kriminalitetspres i de områder, men det er mere usikkert, hvad affolkningen vil betyde for politiet.

Befolkningstilvæksten vil sandsynligvis medføre nye og "storbylignende" kriminalitetsforhold, der tidligere ikke har været udbredt i kredsens i samme grad. Det kan fx omfatte øget nattelivsvold og en mere fast etablering af organiseret kriminalitet.

Affolkningen kan betyde mindre kriminalitet, men det kan også betyde et rum for nye kriminalitetsformer eller kriminelle miljøer, der også kan operere i resten af kredsens. Det kan fx være boliger og opholdssteder for omrejsende kriminelle, opbevaring af tyvekoster i øde områder, eller øget særlovskriminalitet.

Den demografiske udvikling vil også betyde, at de lokale forhold indenfor kredsens grænser vil tegne sig forskelligt, og vi vil derfor i fremtiden også skulle tage hensyn til uens udfordringer og en øget lokal variation.

Mere konkret viser analysen, at der er sket en stigning i antallet af voldsanmeldelser, men at denne stigning sandsynligvis skyldes øget anmeldelsestilbøjelighed og ændringer i registreringspraksis. Analysen viser dog også, at nye tendenser såsom hooliganisme og vold i de organiserede kriminelle miljøer kan blive en ny tendens i kredsens østlige dele. Den øgede befolkningstilvækst kan medføre mere og grovere vold i fremtiden i disse dele af kredsens.

Der er sket en stigning i antallet af anmeldelser for bedrageri. Vi vurderer, at denne stigning hovedsageligt skyldes den øgede digitalisering af samfundet og væksten i den internetrelaterede kriminalitet. Vi vurderer, at denne form for kriminalitet fortsat vil stige i den nærmeste fremtid.

I forhold til indbrud er der sket et fald, men her peger analysen på, at der bør være opmærksomhed på, hvilken betydning infrastrukturelle ændringer i kredsens får for den lokale fordeling af indbruddene. I særlig grad bør der være opmærksomhed på, om åbningen af Holstebromotorvejen vil medføre flere indbrud i området omkring den nye motorvej.

03

Indledning

Politiets Lokalstrategiske Analyse for Midt- og Vestjyllands Politi blev udgivet første gang i 2017.

Den Lokalstrategisk Analyse 2017 giver et samlet og overordnet billede af politikredsens viden om aktuelle sikkerheds-, ordens- og kriminalitetsproblemer og peger samtidig på, hvilke udfordringer politiet forventer bliver særligt vigtige fremover. Den Lokalstrategisk Analyse angiver de operative strategiske pejlemærker for politikredsen i de kommende år og kvalificerer dermed de strategiske prioriteringer af politiets indsatser. Yderligere har analysen til formål at dele denne viden med offentligheden, for at bidrage til et fælles billede af de udfordringer, vi står overfor, og som i de flere tilfælde kun kan løses i fællesskab med andre myndigheder, private og offentlige aktører samt borgerne.

Politiet udgiver hvert år en strategisk analyse, som på nationalt niveau giver et overordnet billede af sikkerheds- og kriminalitetsproblemerne i Danmark (Rigspolitiet 2015). Denne Lokalstrategiske Analyse for Midt- og Vestjyllands Politi er udarbejdet i forlængelse heraf. Vi anvender som udgangspunkt den samme kategorisering som i den nationale analyse, men vi har ikke alle kategorier repræsenteret. Vi sætter fokus på de områder, som er væsentlige for denne kreds. Fra nationalt hold er vold, indbrud i privat beboelse, rocker- og bandesituationen og beredskabsopgaver i forbindelse med udsatte borgere udpeget som fokusområder. Yderligere har vi lokalt udpeget bedrageri og trusler på livet som fokusområder i analysen.

Vi indleder alle afsnit med kortfattet at beskrive de enkelte afsnits hovedkonklusioner. Herefter fokuserer vi for det første på vurderinger af udviklingen for perioden 2009-2016. Undersøgelsen indledes med en analyse af, hvilke konsekvenser et sikkerheds- og kriminalitetsproblem medfører for individer og samfundet. Dernæst forsøger vi at komme nærmere ind på, hvad der driver eller bestemmer omfanget af et bestemt kriminalitets- eller sikkerhedsproblem. Afsnittene runder vi af med vores forventninger til udviklingen på området de kommende år.

I tilknytning til analysen er der udarbejdet et bilag, der viser, hvilke gerningskoder og operative grupper, der er anvendt i de enkelte kapitler. Se nærmere forklaring i afsnittet om data og metode.

Den Lokalstrategiske Analyse 2017 er udarbejdet af Efterretnings- og Analyseenheden i Midt- og Vestjyllands Politi.

04

Data og metode

Anmeldelser og mørketal

I den Lokalstrategiske Analyse anvender vi dels politiets anmeldelsestal¹ og dels eksterne kilder. Fx anvender vi som udgangspunkt politiets anmeldelsestal til at beskrive omfang og udvikling af kriminalitetsfænomenerne, men disse tal kan ikke give os det fulde billede. Antallet af anmeldelser siger hverken noget om kriminalitetens skadevirkninger og konsekvenser eller om den faktiske kriminalitets omfang. Anmeldelser giver os ikke et bud på, hvor omkostningsfuldt et kriminalitetsfænomen som vold er for samfundet eller for den enkelte, der udsættes for vold.

Politiets anmeldelsestal anvender vi ofte som et mål for kriminalitet. Det er dog væsentligt at bemærke, at politiets anmeldelsestal ikke nødvendigvis er et udtryk for den faktiske kriminalitet. Kriminalitetens mørketal er det antal forbrydelser, som ikke optræder i kriminalitetsstatistikken. Mørketallet relaterer sig til politiets tilstedeværelse og registreringspraksis, myndighedernes kontrolaktivitet, løbende lovændringer samt anmeldelsestilbøjelighed (Sætre 2007). I nogle tilfælde er det oplagt, hvad en given udvikling skyldes, fordi viden om og interesse for området er dybdegående, mens det i andre tilfælde ikke er helt så nemt at forklare årsagen. Også af denne grund kan anmeldelsestal ikke stå alene, og det er derfor nødvendigt med eksterne og interne kilder til at forklare udviklingstendenser.

Gerningskoder og operative grupperinger

Udgangspunktet for anmeldelsestallet er politiets journalplan, hvor hver anmeldelse registreres under en såkaldt *gerningskode* eller et undersøgelsesnummer. I denne analyse er der kun fokus på de anmeldelser, der er registreret under en gerningskode og ikke som en undersøgelse. Det er det, der kaldes for en "skarp sag." Gerningskoden beskriver det centrale gerningsindhold i anmeldelsen. Det er altså en måde at samle kriminaliteten i nogle hovedgrupper under en fælles overskrift. Gerningskoderne kan i andre sammenhænge blive grupperet i det, som kaldes for en *operativ gruppering*. En operativ gruppering er altså en mere overordnet kategorisering af anmeldelserne ud fra en sammenlægning af gerningskoderne.

Når vi laver analyser på et bestemt kriminalitetsområde, så er det derfor i forhold til en bestemt gerningskode eller operativ gruppering.

Sidst i rapporten findes en oversigt over, hvilke gerningskoder og operative grupperinger, hvert afsnit baserer sig på.

Data

Interne politidata er trukket fra politiets sagsstyringssystem POLSAS via Qlickview løsningerne NSA2017. I udgangspunktet dækker data perioden 2009-2016 og alle data er trukket pr. 1. januar 2017. Datasættet består af låste data fra sagsstyringssystemet, og tallene vil derfor ikke ændre sig over tid. Dette er dog med undtagelse af tallene fra 2016.

¹ Datagrundlaget i kapitlet Kriminalitet er i udgangspunktet anmeldelser, som har fået tildelt et såkaldt "skarpt" journalnummer (dvs. et journalnummer, der giver mulighed for strafforfølgelse). I denne del af analysen har vi derfor afgrænset os fra anmeldelser, der er blevet defineret som hændelser eller undersøgelser. Se i øvrigt metoderapporten til Strategisk Analyse 2015 på www.politi.dk.

Da data blev låst d. 1/1-2017, var det ikke alle anmeldelser fra 2016, der var blevet registreret endnu. Derfor vil der komme efterregistreringer, som vil ændre tallene fra 2016. I afsnittet om det generelle billede er der medtaget et estimat på efterregistreringer, som er blevet stillet til rådighed af Rigspolitiet. Estimaterne er beregnet på samme måde som estimaterne i den nationale strategiske analyse (Rigspolitiet 2017). Det har ikke været muligt at inddrage estimater på efterregistreringer i andre dele af den lokalstrategiske analyse.

I nogle tilfælde suppleres NSA2017 med egne lokale datatræk der, hvor den lokale registreringspraksis ikke er indfanget af det nationale træk. I disse tilfælde er data trukket via databasen POLMAP. De lokale data er ikke låst ligesom data i NSA2017, men de er dog stadig trukket på de samme parametre. Der er altså stadig tale om anmeldelsestallet indenfor de samme kriminalitetsformer, og data dækker den samme periode. De lokale data tager dog udgangspunkt i politikredsens monitorering. Monitoreringen betyder, at sagerne gennemgås og kategoriseres på forskellige måder, så politikredsen har et overblik over bestemte former for kriminalitet og nye udviklingstendenser. Dog er det vigtigt at understrege, at monitoringsdata er dynamiske data. Kategoriseringen bliver løbende ændret og tilpasset nye behov. Derfor vil de tal, der baserer sig på monitoreringen, heller ikke stemme overens med tal fra tidligere eller fremtidige analyser. Monitoringsdata skal betragtes som et bedste bud på en dybere forståelse af kriminaliteten, og i de tilfælde, hvor monitoreringen er anvendt, er der inden foretaget en vurdering af om disse data egner sig til den konkrete analyse. Det er angivet i analysen, hvis data er trukket i POLMAP-databasen.

I nogle tilfælde supplerer vi med viden fra faglige ressourcepersoner samt med politiets efterretninger, som ikke er tilgængelige for andre end udvalgte folk i politiet. Gyldigheden af disse utilgængelige oplysninger må derfor nødvendigvis bero på tilliden til politiet som organisation og til de personer, der har behandlet oplysningerne.

Kapitlet *Beredskab* baserer sig primært på en analyse af en stikprøve af sager fra den operative gruppering *Socialt udsatte, døde og psykisk syge*. Der er tilfældigt trukket hændelsessager, som efterfølgende er blevet kodet manuelt ud fra sagsresuméet og efter Rigspolitiets kodemanual. Den nærmere kategorisering er beskrevet i selve kapitlet.

Metode

I analysen er anvendt simpel deskriptiv statistik og i nogle tilfælde en z-test for at vurdere, om tallene for de enkelte år adskiller sig signifikant fra gennemsnittet for hele perioden. For yderligere om data og metode henvises til metoderapporten for National Strategisk Analyse 2017 på www.politi.dk.

05 Rundt om kredsen

05.1

Demografi

05.2

Infrastruktur og erhverv

Overordnet viser denne del af analysen, at den demografiske udvikling i den nærmeste fremtid kommer til at betyde en forskydning af befolkningen fra den vestlige til den østlige del af kredsens. Det betyder også, der indenfor kredsens grænser i fremtiden vil være større lokal variation i forhold til kriminalitetens omfang og type. Analysen viser også, at den øgede digitalisering kommer til at præge kriminaliteten fremover.

For at inddrage de omverdensfaktorer, der påvirker kriminalitetsudviklingen, vil her følge en kort beskrivelse af Midt- og Vestjyllands Politikreds. Beskrivelsen skal ikke ses som en udtømmende beskrivelse af nuværende samfundsforhold og kommende udviklinger. Det ville ikke være muligt. Analysen er nærmere dyk ned i de væsentligste lokale faktorer i forhold til kriminalitetsudviklingen og politiets opgaver.

Fokus i analysen er på de lokale udfordringer, som politiet står overfor. Midt- og Vestjyllands Politi er selvfølgelig ud over disse lokale forandringer også påvirket af både internationale og nationale tendenser. De vil dog ikke blive beskrevet i analysen, og det er derfor vigtigt at afsnittet læses sammen med omverdensanalysen i National Strategisk Analyse 2017 for at få et mere dækkende overblik over politiets udfordringer.

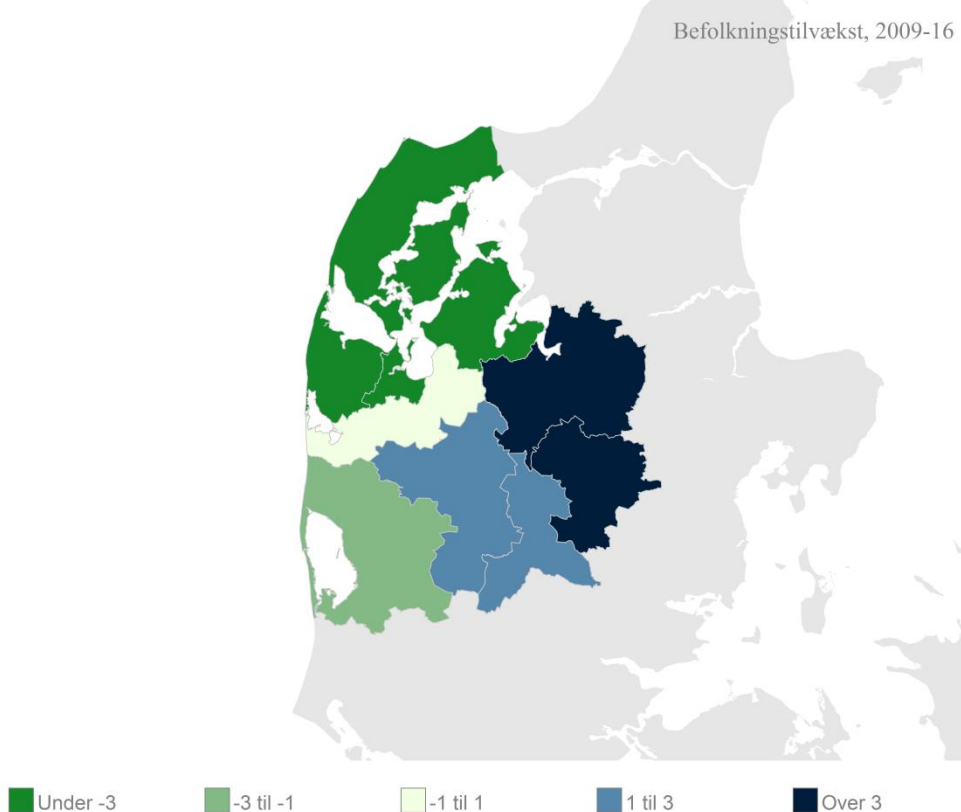
05.1 Demografi

05.1.1 Befolkningstilvækst og -fald

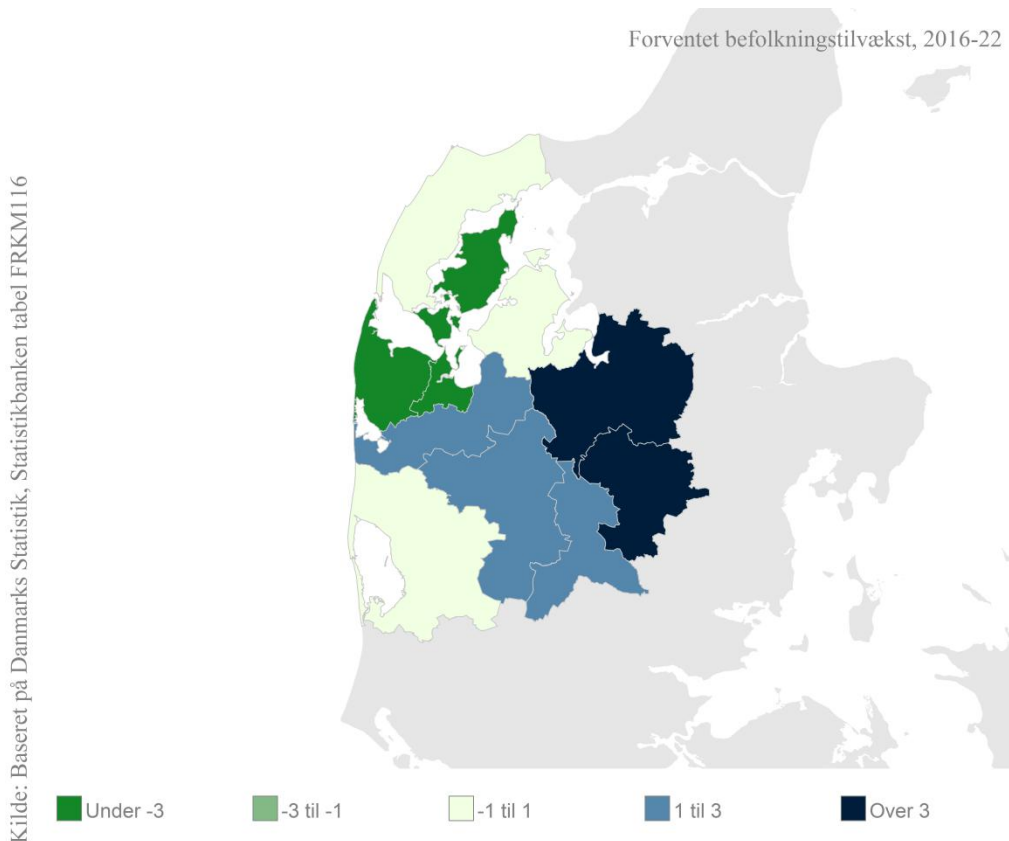
Nedenstående kort viser befolkningstilvæksten eller befolkningsfaldet i procent i perioden 2009-2016 og fremskrivningen på det samme fra 2016 til 2022. De grønne farver viser et fald i antallet af indbyggere, mens de blå farver viser en stigning i antallet af indbyggere. Faldet eller stigningen er angivet i procent.

Kort 1: Geografisk fordeling af befolkningstilvækst i procent i Midt- og Vestjyllands Politi i perioden 2009-2016

Kilde: Baseret på Danmarks Statistik, Statistikbanken tabel FOLK1A

Kort 2: Geografisk fordeling af forventet befolkningstilvækst i procent i Midt- og Vestjyllands Politi i perioden 2016-2022

Hvis man sammenligner kortene, så har der i perioden 2009 til 2016 været en negativ befolkningstilvækst i Thisted, Morsø, Skive, Lemvig, Struer og Ringkøbing-Skjern kommuner. Der har været en befolkningstilvækst i Herning, Ikast-Brande, Viborg og Silkeborg kommuner. Den primære demografiske tendens de senere år har dermed været et faldende befolkningstal i kredsens vestlige kommuner og en voksende befolkning i kredsens østligste kommune – med den største tilvækst i Viborg og Silkeborg kommuner.

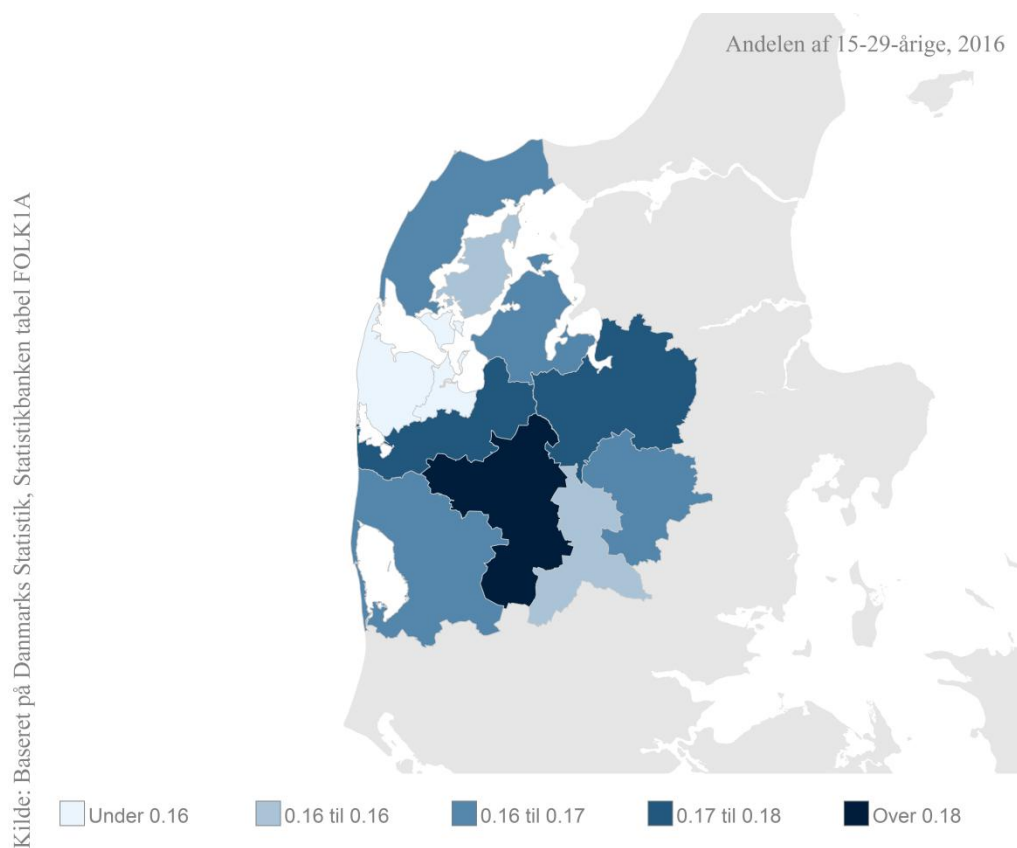
Ifølge Danmarks Statistiks fremskrivning så fortsætter denne tendens i nogen grad. Morsø, Struer og Lemvig kommuner vil fortsat have et faldende befolkningstal. Herning, Ikast-Brande og i særlig grad Viborg og Silkeborg kommuner vil fortsat have en voksende befolkning. Fremskrivningen viser, at Holstebro Kommune vil have en voksende befolkning frem mod 2022, hvor kommunen i den seneste periode har haft et nogenlunde stabilt folketal. Yderligere vil Thisted, Skive og Ringkøbing-Skjern kommuner ikke se den store ændring i antallet af borgere frem mod 2022.

Den demografiske udvikling vil dermed i nogen grad fortsætte, hvor der sker en forskydning af befolkningen fra kredsens vestlige dele til de østlige dele.

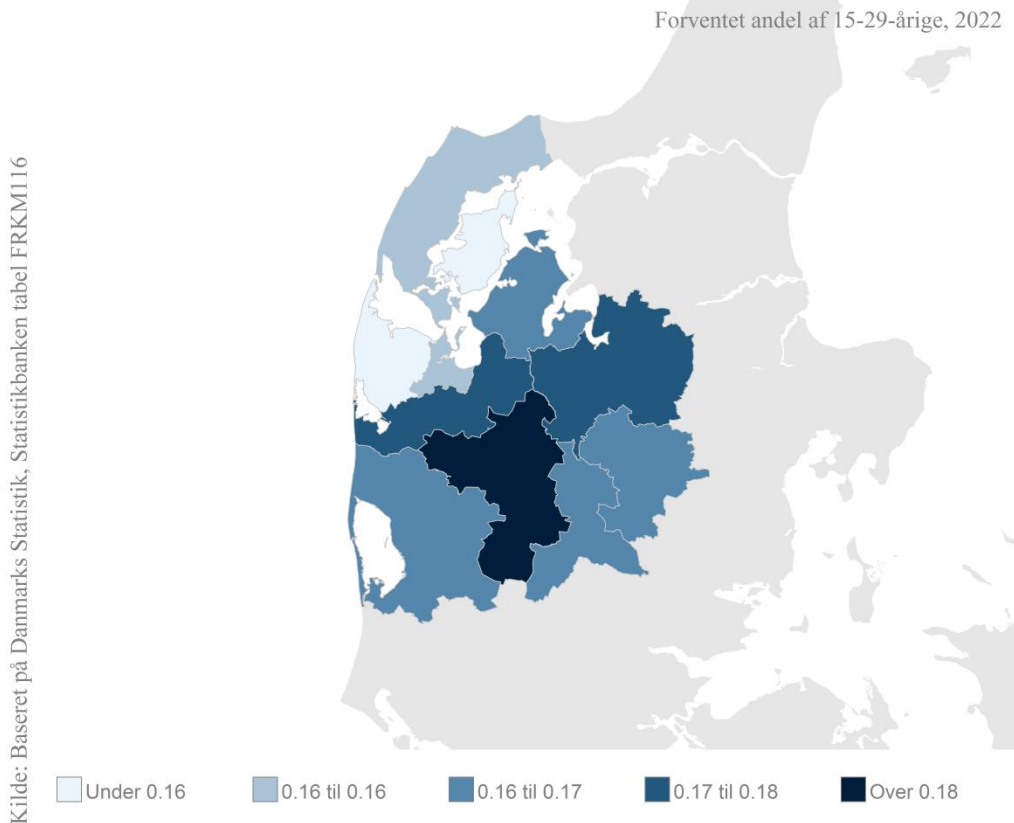
05.1.2 Befolkningen alder

Nedenstående kort viser andelen af 15-29-årige i kredsens kommuner i 2016, og andelen af de 15-29-årige i 2022 baseret på en fremskrivning fra Danmarks Statistik.

Kort 3: Geografisk fordeling af andelen af 15-29-årige i Midt- og Vestjyllands Politi i 2016

Kort 4: Geografisk fordeling af den forventede andel af 15-29-årige i Midt- og Vestjyllands Politi i 2022

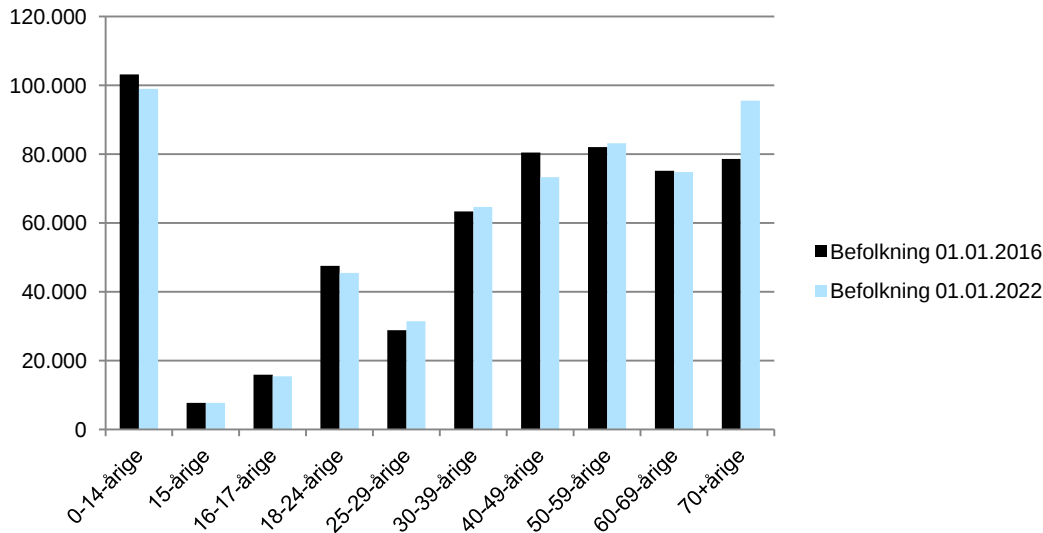

Herning var den kommune, der havde den største andel af unge i kommunen i 2016, efterfulgt af Holstebro og Viborg. Hvis man sammenligner de to kort, så kommer der ifølge fremskrivningen ikke til at ske de store demografiske ændringer frem til 2022. Bemærk også, at andelen af unge i hver kommune er meget ens. Herning vil fortsat være den kommune, der har den største andel af unge – fortsat efterfulgt af Holstebro og Viborg. Dog viser fremskrivningen en øget andel af unge i Ikast-Brande Kommune og Struer Kommune. Fremskrivningen viser også, at der vil være en mindre andel unge i Thisted Kommune og Morsø Kommune i 2022.

Den demografiske fremskrivning viser, at befolkningen og også den yngre del af befolkningen samler sig i et regionalt center, mens andre dele af kredsens områder står overfor et faldende befolkningstal og en faldende andel af unge.

Derudover sker der også en aldring af befolkningen. Nedenstående figur viser antallet borgere i kredsens i 2016 og fremskrevet til 2022 fordelt på aldersgrupper.

Figur 1: Antal borgere i Midt- og Vestjyllands politikreds i 2016 og 2022 fordelt på alder.

Kilde: Egen fremstilling baseret på tal fra Danmarks Statistik

Som figuren viser vil der ske en vækst i antallet af ældre i Midt- og Vestjyllands Politikreds frem mod 2022. På den måde kan man også sige, at der generelt sker en aldring af befolkningen i politikredsen.

05.1.3 Demografiens betydning for politiet

Den demografiske udvikling peger i flere retninger i forhold til de opgaver, der vil følge med for Midt- og Vestjyllands Politi. Koncentrationen af befolkningen i et eller flere regionale centre kan betyde, at kredsen i stigende grad vil opleve kriminalitetsudfordringer som følge af den stigende urbaniseringsgrad i disse dele. For øjeblikket er der en lav urbaniseringsgrad og befolkningstæthed i Midt- og Vestjyllands Politikreds. Alle kredsens kommuner har en befolkningstæthed – målt i antal indbyggere pr. km², der er lavere end i Danmark som helhed. Silkeborg Kommune har den højeste befolkningstæthed og Ringkøbing-Skjern har den laveste befolkningstæthed². Urbaniseringsgraden er også lav – her er urbaniseringsgraden defineret ud fra befolkningstætheden, og hvor mange indbyggere, der er i den største by i kommunen³. På en skala fra 1 til 5, hvor 1 er den højeste urbaniseringsgrad, er alle kredsens kommuner kategoriseret i kategori 3-5, som dækker over *”Medium befolket område med under 40.000 og mindst 15.000 indbyggere i største by”*, *”Tyndt befolket område med mindst 15.000 indbyggere i største by”* og *”Tyndt befolket område med under 15.000 indbyggere i største by”*. En stigende grad af urbanisering og øget befolkningstæthed kan øge omfanget, karakteren og kompleksiteten i kriminaliteten i dele af Midt- og Vestjyllands Politikreds. Indenfor kriminologien peger man ofte på, at kriminalitetsomfanget er størst i de store byer. Derfor kan de regionale centre også medføre flere udfordringer for politiet i disse områder.

²Egen beregning baseret på tal fra Danmarks Statistiks statistikbank. Areal er udtrykt for 2016 og befolkningstallene er udtrykt for kommunerne i 2016's fjerde kvartal.

³ Urbaniseringsgraden er baseret på Danmarks Statistiks DEGURBA-variabel. Se: <http://www.dst.dk/da/Statistik/dokumentation/Nomenklaturer/NUTS/degurba>, besøgt d. 16/5-2017.

En øget andel af unge i visse dele af kredsen kan også give øgede udfordringer for politiet. Selvom der er sket et fald i ungdomskriminaliteten i Midt- og Vestjyllands Politikreds (Justitsministeriets Forskningskontor 2016), så er det stadig unge, der indenfor en del former for kriminalitet er overrepræsenterede som både sigtede og forurettede i sagerne. Det skal dog bemærkes, at det samlede antal unge i kredsen vil være nogenlunde uændret frem mod 2022, så der vil i højere grad være tale om, at der sker en lille geografisk forskydning indenfor kredsens grænser, hvor nogle kommuner vil få flere unge.

I Midt- og Vestjyllands Politikreds kommer der til at ske en stigning i antallet af ældre over 70 år frem mod 2022. Det kan betyde en stigning i den form for kriminalitet, som ældre typisk udsættes for, fordi den sårbare gruppe dermed bliver større. Det kan fx være indenfor visse former for berigelseskriminalitet som fx tricktyverier og afluring af pinkoder.

Derudover sker der som nævnt også en affolkning i visse dele af kredsen. Det betyder naturligvis, at der vil være færre både ofre og gerningsmænd, og dermed kunne det tyde på, at der også bliver færre arbejdsopgaver for politiet i disse områder. Det er dog ikke sikkert, at denne sammenhæng er så simpel. En affolkning kan for eksempel betyde et øget antal af tomme huse, som er nedrivningsklar. Særligt Thisted, Morsø og Lemvig Kommuner vil stå overfor denne udfordring (Kristensen et al. 2017). I Midt- og Vestjyllands Politi har vi set eksempler på, at disse tomme huse enten bliver brugt som adresser, hvortil der bliver sendt pakker med varer købt på kompromitterede kreditkortoplysninger, og de tomme huse kan også benyttes som kosterdepoter, hvor tyvekoster opbevares af gerningsmænd. Det er derfor ikke helt klart, at en fraflytning og faldende befolkningstal kun skulle betyde, at der ikke længere er samme behov for politiet. Der bør derfor være bevågenhed på, hvilke nye udfordringer, der opstår i disse dele af kredsen.

05.2 Infrastruktur og erhverv

05.2.1 Primære erhverv

I Midt- og Vestjyllands Politikreds er der en større andel af jobbene, der er indenfor *"Landbrug, skovbrug og fiskeri"*, *"Industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed"* og *"Bygge og anlæg"* end i Danmark som helhed⁴.

De særlige produktionserhverv, som er til stede i Midt- og Vestjyllands Politi kan give udfordringer med særlovsovertrædelser som fx ulovlig dumping af byggeaffald, miljøkriminalitet og social dumping. Det kan også virke tiltrækkende i forhold til visse former for berigelseskriminalitet, hvor organiserede kriminelle går efter at stjæle eksempelvis landbrugsudstyr, værktøj og råstoffer.

Den erhvervsmæssige sammensætning i kredsen kan altså på forskellige måder præge kriminaliteten og udmønte sig i lokale variationer af kriminaliteten, der adskiller sig fra resten af landet.

05.2.2 Turisme og eventøkonomi

Turisme er i de kystnære områder et væsentligt erhverv. I Region Midtjylland omsatte turismen for 16,5 mia. kroner og omfattede 20.700 job i 2014. I Region Nordjylland blev der omsat for 11 mia. kroner og industrien omfattede 14.500 job. I begge regioner er der sket en stigning i antallet af overnatninger fra 2015 til 2016 (Visit Denmark 2017). Derudover bliver kapaciteten udvidet med anlægningen af Søndervig Feriepark.

Ifølge den nationale strategiske analyse er der de seneste årtier sket en væsentlig stigning i antallet af planlagte begivenheder i Danmark (Rigspolitiet 2017, afsnit 5.3) Dette påvirker politiets arbejde. Herning Kommune betegner sig som en "eventby" og ønsker at skabe udvikling gennem oplevelsesøkonomien. I Herning Kommune er der fx udarbejdet en sport-event strategi, hvor målet er at tiltrække internationale sportsbegivenheder. Boxen i Herning er også et centrum for store planlagte begivenheder⁵. Vi forventer derfor, at denne udvikling også i fremtiden vil præge Midt- og Vestjyllands Politi. Turismen og eventøkonomien kan påvirke politiets arbejde på flere måder. For det første vil der være beredskabsmæssige opgaver forbundet med events, hvor politiet skal være til stede og opgaver i de byer, der i højsæsonen får mangedoblet deres indbyggertal. Det skaber altså et sæsonbaseret pres på politiet og et pres i forbindelse med enkelte begivenheder.

⁴ Baseret på tal fra Danmarks Statistiks statistikbank. Tabel ERHV2.

⁵ Se mere: <http://nyheder.herning.dk/om-herning/eventbyen-herning>

Den øgede turisme og eventøkonomi kan for det andet betyde en vækst i visse former for kriminalitet, der er forbundet med, når mange mennesker er samlet ét sted. Det kan for eksempel være tyverier og vold.

05.2.3 Infrastrukturelle ændringer

Der er planlagt en række omfattende infrastrukturelle ændringer i kredsen. Der er ved at blive bygget en motorvejsstrækning mellem Holstebro og Herning. Derudover er der ved at blive anlagt et nyt sygehus i Gødstrup, hvor der også omkring sygehuset vil blive anlagt en helt ny bydel. I Silkeborg er man i gang med at etablere erhvervskorridor tæt på den nye motorvej, hvor der skal være erhverv som i særlig grad vil drage nytte af den tætte placering på motorvejen.

Infrastrukturelle ændringer kommer både borgerne og de kriminelle til gavn. Det betyder, at Midt- og Vestjyllands Politi i fremtiden bør være opmærksom på, om udbygningen af byerne og motorvejsudvidelsen skaber nye kriminelle markeder og bedre transportmuligheder for fx indbrudstyve. De nye motorveje og placeringen af erhverv tæt på motorvejene kan skabe nye muligheder for berigelseskriminelle, hvor de fremadrettet vil have nye muligheder for at begå indbrud og efterfølgende hurtigt transportere tyvekosterne væk. De infrastrukturelle ændringer kan derfor betyde en forskydning af indbrudskriminaliteten til de dele af kredsen, hvor infrastrukturen forbedres.

05.2.4 Digitalisering

Dette afsnit baserer sig på Rigspolitiets analyse, idet vi vurderer, at de samme udfordringer vil gælde for Midt- og Vestjyllands Politi. Den øgede digitalisering er en national og international tendens, som også får betydning for denne politikreds.

I dag bruger næsten alle danskere internettet hver dag, og i stigende grad anvendes smartphones frem for computere. I stigende grad har befolkningen også en række digitale identiteter som fx Nem-ID, email-adresser og profiler på sociale medier. En stigende del af handelen foregår i dag også på internettet, og vi overfører penge digitalt og anvender kreditkort til at betale med (Rigspolitiet 2017).

Denne digitaliseringstendens kan udnyttes af kriminelle, der kan misbruge både de digitale identiteter og bryde ind i, stjæle og misbruge den digitale pengestrøm. For uddybning af det ovenstående se den nationale strategiske analyse (Rigspolitiet 2017).

Hvor den øgede digitalisering og den medfølgende kriminalitet i overvejende grad er en national og international trusselsfaktor, som det er vanskeligt for Midt- og Vestjyllands Politi alene at påvirke, så kan befolkningen blive en lokal beskyttende faktor. Det kan have væsentlig betydning for den digitale kriminalitets omfang, i hvor høj grad befolkningen formår at beskytte sig mod de nye kriminalitetsformer.

En højnelse af befolkningens kompetencer til at modstå internetrelateret kriminalitet kan altså være en lokalt påvirkelig faktor, der kan mindske kriminalitetens omfang.

06

Kriminalitet

- 06.1 Generelt billede
- 06.2 Vold og trusler på livet
- 06.3 Bedrageri
- 06.4 Indbrud i privat beboelse
- 06.5 Tværgående tema: Rocker- og bandegrupperinger

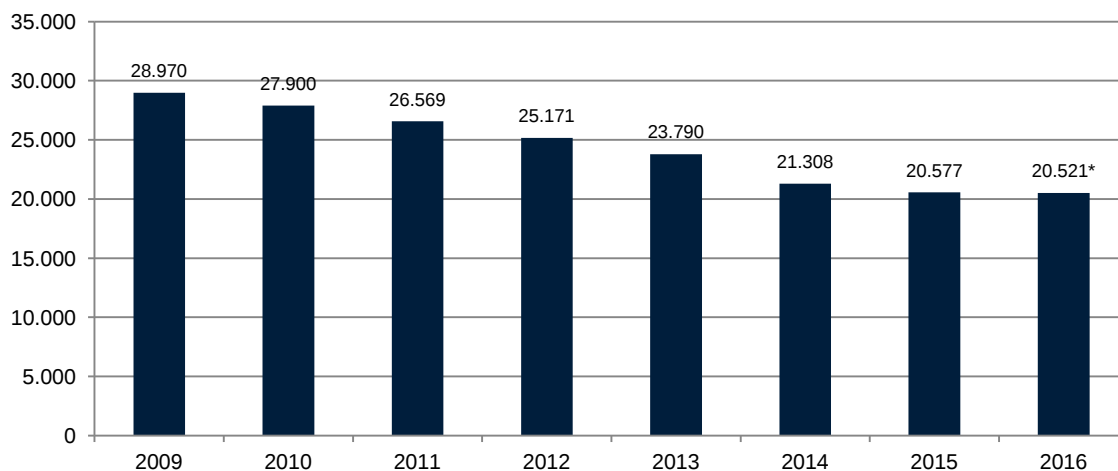
06.1 Generelt billede

I perioden 2009-2016 er der sket et fald i antallet af anmeldelser indenfor straffeloven i Midt- og Vestjyllands Politi. Faldet er dog stagneret fra 2015 til 2016.

06.1.1 Udviklingen inden for alle straffelovsovertrædelser

Overordnet er der sket et fald i den anmeldte straffelovskriminalitet i Midt- og Vestjyllands Politi i perioden 2009-2016. Nedenstående figur viser antallet af anmeldelser indenfor al straffelov. Tallet for 2016 er det samlede tal for anmeldelserne og et estimat på de efterregistreringer af anmeldelser, der er kommet efter, at data blev låst d. 1/1-2017.

Figur 2: Antal anmeldelser for straffelovsovertrædelser i Midt- og Vestjyllands Politi i perioden 2009-2016.

Kilde: POLSAS datasæt, låst d. 1. januar 2017.

*Estimat for anmeldelsestallet for 2016 baseret på registreret antal anmeldelser d. 1. januar 2017 (20.232). Se beregningsmetode i Rigspolitiets nationale strategiske analyse.

For perioden som helhed er der sket et fald i antallet af anmeldelser indenfor straffeloven. Alle årene falder antallet af anmeldelser, og det største fald sker fra 2013 til 2014, hvor antallet af anmeldelser faldt med 2.482 anmeldelser og dermed med 10 %. Dog er anmeldelsestallet i 2015 og 2016 overvejende ens, idet der i 2015 var 20.577 anmeldelser, mens der i 2016 vil være et forventet anmeldelsestal på omkring 20.521 anmeldelser, når alle anmeldelser er registreret. Det er et fald på blot 0,3 %, og den faldende tendens for hele perioden er dermed foreløbigt stagneret.

På nationalt plan er antallet af anmeldelser indenfor hele straffelovsområdet også faldet i perioden. Dog er der nationalt sket en stigning i antallet af anmeldelser fra 2015 til 2016 (Rigspolitiet 2017). Dermed ligner anmeldelsesudviklingen i Midt- og Vestjyllands Politi den nationale udvikling, men i Midt- og Vestjyllands Politi er der sket en opbremsning af faldet og ikke en stigning.

Det er væsentligt at gøre opmærksom på, at der er en række forbehold i fortolkningen af tendenserne. Disse forbehold er i store træk de samme, som altid er relevante, når man skal fortolke anmeldelsestallene, men de er endnu væsentligere, når det er de helt generelle træk, der er i fokus.

Antallet af anmeldelser afspejler ikke kun kriminalitetsniveauet, men også anmeldelsestilbøjeligheden. Anmeldelsestilbøjeligheden påvirkes af mange forskellige faktorer afhængigt af kriminalitetsform, og den varierer over tid og mellem de forskellige kriminalitetsformer. Det er derfor vanskeligt at sige noget om anmeldelsestilbøjelighed og mørketal for straffelovsområdet generelt. Offerundersøgelserne har et nationalt fokus, og det er derfor ikke muligt at sige noget om, hvorvidt der er lokale variationer i anmeldelsestilbøjeligheden – både kommuner og politikredse imellem. Det er derfor også vanskeligt at vurdere, om det lokale billede adskiller sig fra det nationale.

Disse forskelligheder og variationer skal tages i betragtning, hvis man vil fortolke anmeldelsestallene som et udtryk for den faktiske kriminalitet.

06.2 Vold og trusler på livet

Antallet af voldsanmeldelser i Midt- og Vestjyllands Politi har været stigende siden 2014. Analysen peger på, at dette i høj grad skyldes en øget anmeldelsestilbøjelighed, hvor arbejdsrelateret vold og vold mod børn i højere grad anmeldes end tidligere. Analysen peger på, at der er forskellige lokale faktorer, der spiller ind og påvirker udviklingen i politikredsens kommuner. Det er derfor ikke et ensartet billede, vi ser i kredsen som helhed.

Derudover så peger analysen på en geografisk spredning i typen af vold, og udpeger også nye forhold i kredsen, som endnu ikke fylder i voldstatistikken, men som kan blive fremtidige drivende faktorer. Det drejer sig om hooliganisme og opgør i kriminelle miljøer.

Der er sket en stigning i antallet af anmeldelser for trusler på livet i perioden 2009-2016. Analysen peger på, at en del trusler på livet de seneste par år har været internetrelaterede.

06.2.1 Skadesanalyse

Vold

I beskrivelsen af volden er der fokus på det generelle billede, vold i nære relationer, nattelivsvold og arbejdsrelateret vold. Begreberne er uddybet nedenfor.

Omfang og udvikling

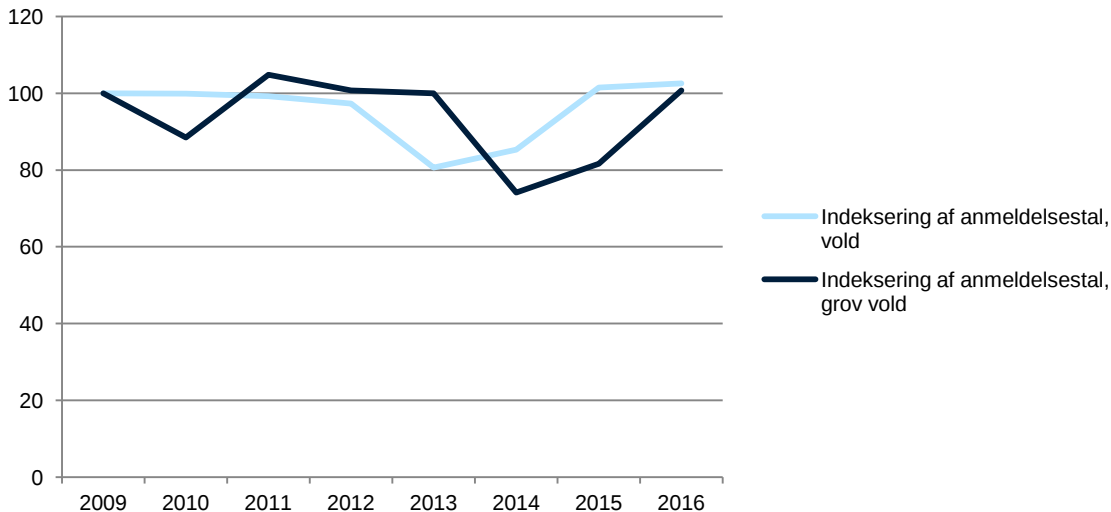
Nedenstående tabel viser antallet af anmeldelser for vold og grov vold i Midt- og Vestjyllands Politi. Grafen viser udviklingen i anmeldelserne ved en indeksering, hvor anmeldelsestallet i 2009 er sat til indeks 100. Grafen viser altså den procentvise udvikling i anmeldelserne i forhold til antallet af anmeldelser i 2009.

Tabel 1: Antal anmeldelser for vold og grov vold i Midt- og Vestjyllands Politi i perioden 2009-2016.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Vold	749	748	743	729	604	639	760	768
Grov vold	147	130	154	148	147	109	120	148

Kilde: POLSAS datasæt, låst 1. januar 2017.

Figur 3: Indekseret anmeldelsestal (indeks 100 = 2009) for vold i Midt- og Vestjyllands Politi i perioden 2009-2016, fordelt på vold og grov vold.

Kilde: POLSAS datasæt, låst 1. januar 2017.

I Midt- og Vestjyllands Politi er der sket en stigning i anmeldelsestallet for vold siden 2013 og anmeldelsestallet i 2016 var det højeste for hele perioden. Det ligger signifikant over gennemsnittet for hele perioden. Dog er anmeldelsestallet i 2013 og 2014 signifikant under gennemsnittet for hele perioden, og derfor har der de sidste år været en svingende tendens. Ligeledes er der sket en stigning i den grove vold siden 2014 - her er anmeldelsestallet dog ikke det højeste for hele perioden, idet der blev anmeldt flere tilfælde af grov vold i 2011. Anmeldelsestallet for grov vold i 2016 ligger ikke signifikant over gennemsnittet for perioden, men antallet af anmeldelser i 2014 ligger signifikant under gennemsnittet.

Der er dermed de senere år sket en stigning i antallet af anmeldelser for både volden og den grove vold, hvor stigningen indenfor volden afviger signifikant fra periodens gennemsnit, mens stigningen indenfor den grove vold ikke afviger signifikant fra periodens gennemsnit.

På nationalt plan er der sket en signifikant stigning i både volden og den grove vold (Rigspolitiet 2017). Dermed ligner udviklingen i Midt- og Vestjyllands Politi den nationale udvikling – dog med den forskel, at der ikke i denne politikreds er en signifikant stigning i den grove vold.

Hvis anmeldelsestallene skal bruges til at sige noget generelt om kriminalitetsudviklingen, er det nødvendigt at inddrage andre kilder, der kan belyse kriminalitetens mørketal, og dermed den vold, der ikke indgår i politiets anmeldelsestal.

Den seneste offerundersøgelse omfatter kun oplysninger fra 2015, og det er derfor ikke muligt at sammenligne oplysninger om anmeldelsestilbøjelighed med den stigning i volden, der skete i 2016. Offerundersøgelsen redegør heller ikke for antallet af voldshandlinger, men for antallet af voldsofre. Derfor kan den heller ikke sammenlignes direkte med anmeldelsestallet, hvor én anmeldelse både kan omhandle flere ofre og ét offer kan anmelde flere gange.

Offerundersøgelserne viser overordnet set et stabilt antal ofre i perioden 2009-2015, og en tilsvarende stabil anmeldelsestilbøjelighed. Dog viser offerundersøgelsen også en tendens til, at voldsofferrecidivet udgør en større andel af voldsofrene de senere år end tidligere – det vil sige, at andelen af voldsofre, som udsættes for vold mere end én gang indenfor et år, udgør en relativt større del af ofre for vold (Pedersen 2016: 5).

Den seneste undersøgelse af voldens omfang ud fra ofrenes kontakt med skadestuer omfatter også kun tal til og med 2015, og kan derfor heller ikke sammenholdes med stigningen i antallet af anmeldelser i 2016. Undersøgelsen viser, at færre søger behandling for voldsskader på hospitalerne. Undersøgelsen peger dog på, at en del af reduktionen i antallet af behandlinger for voldsskader skyldes strukturelle ændringer i sygehussystemet og registreringen på hospitalerne. Den øgede afstand til skadestuerne og vagtlægernes placering på sygehusene efter sygehussammenlægningerne i perioden 2007-2011 kan betyde, at færre søger behandling for deres voldsskader end tidligere (Rambøll 2015). Dermed peger undersøgelsen på en stigning i mørketallet for skadesturegistreringer af vold.

Et notat fra Justitsministeriets Forskningskontor refererer til den kommende offerundersøgelse, der er under udarbejdelse, og som omfatter tal fra 2016. Denne offerundersøgelse er som nævnt endnu ikke afsluttet, men den peger foreløbigt på en stigning i andelen af personer, der angiver, at de har været udsat for vold i 2016 i forhold til de to forudgående år. Derudover peger offerundersøgelsen også på en øget anmeldelsestilbøjelighed i 2016 i forhold til de foregående år (Kylvsgaard 2017). Dermed er det muligt, at stigningen i anmeldelsestallet i 2016 delvist er et udtryk for en stigning i den reelle kriminalitet.

Notatet peger yderligere på, at stigningen i anmeldelserne for vold også skyldes en ny praksis i Erstatningsnævnet, der nu kræver en politianmeldelse for vold og en øget bevågenhed i kommunerne i forhold til vold mod børn, som er resultatet af regeringens *”Overgrebspakke”* fra 2013 (Kylvsgaard 2017).

Nattellivsvold

Nattellivsvold er i denne sammenhæng vold, der har et gerningstidsrum, der begynder mellem klokken 23 og klokken 5, og som ikke er vold i nære relationer, eller vold der er begået i et privat hjem⁶. Denne definition er et bedste bud på et estimat af nattellivsvoldens omfang, men udelukker ikke med sikkerhed alle andre typer voldsepisoder.

Nedenstående tabel viser udviklingen i antallet af anmeldelser for nattellivsvold i perioden 2009-2016 og nedenstående graf viser udviklingen i anmeldelserne ved en indeksering, hvor 2009 er sat til indeks 100. Grafen viser altså den procentvise udvikling i anmeldelserne i forhold til antallet af anmeldelser i 2009. Indekseringen omfatter anmeldelserne indenfor både vold og grov vold.

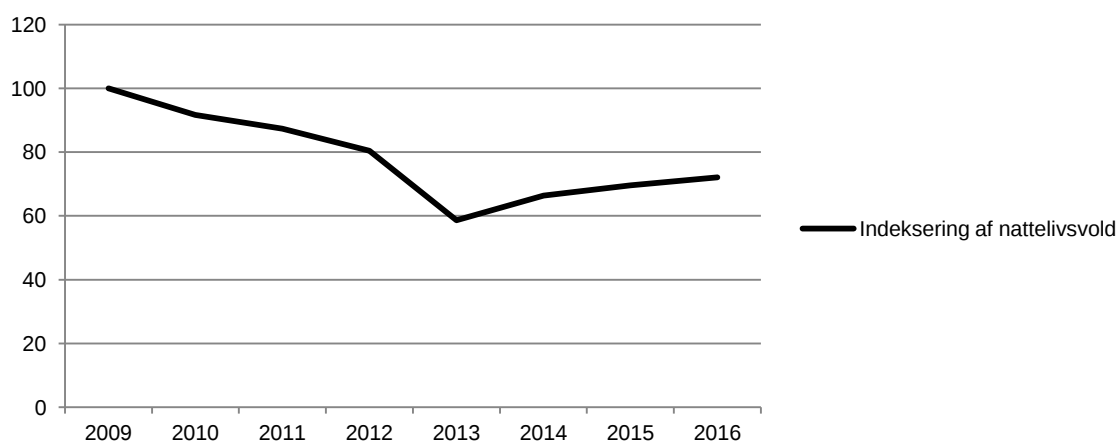
⁶ Tallene er baseret på et eget udtræk fra POLMAP. Bemærk at tallene er trukket med udgangspunkt i Midt- og Vestjyllands Politis kriminalitetsmonitoring, og der skal derfor tages forbehold for resultaterne på grund af datakvaliteten. Fx defineres vold i privat hjem ud fra, at sagen er monitoreret med ”vold hjem” og ikke ud fra fx adressen. Det betyder, at der godt kan være inkluderet sager, hvor der på anden vis er angivet, at volden har fundet sted i et privat hjem.

Tabel 2: Antal anmeldelser for nattelivsvold i Midt- og Vestjyllands Politi i perioden 2009-2016 fordelt på vold og grov vold

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Vold	281	277	260	234	161	191	212	204
Grov vold	67	42	44	46	43	40	30	47

Kilde: POLMAP-data, baseret på kriminalitetsmonitoringen i Midt- og Vestjyllands Politi

Figur 4: Indexeret anmeldelsestal (indeks 100 = 2009) for nattelivsvold i Midt- og Vestjyllands Politi i perioden 2009-2016.

Kilde: POLMAP-data, baseret på kriminalitetsmonitoringen i Midt- og Vestjyllands Politi

I Midt- og Vestjyllands Politi er der sket et fald for perioden som helhed for anmeldelser af nattelivsvold, men en stigning siden 2013 i antallet af anmeldelser. Anmeldelsestallet i 2009, 2010 og 2011 ligger signifikant over gennemsnittet for perioden som helhed, mens anmeldelsestallet i 2013 og 2014 ligger signifikant under gennemsnittet for perioden. Signifikanstesten er beregnet ud fra det samlede anmeldelsestal for både vold og grov vold.

Nattelivsvolden udgør gennemsnitligt 31,7 % af den samlede vold i årene 2009-2016. I 2013, 2014, 2015 og 2016 udgør den dog en procentandel af volden, der ligger under gennemsnittet. I 2016 udgjorde nattelivsvolden 27,4 % af den samlede vold. Der er altså en tendens til, at nattelivsvolden udgør en mindre andel af den samlede vold end tidligere.

Det er ikke muligt at sammenligne med hverken offerundersøgelserne eller skadestuetallene, idet der ikke er opgjort separate tal for nattelivsvolden, som kan sammenlignes med denne definition på nattelivsvold.

Vold i nære relationer

Det er ikke muligt at sige noget om udviklingen i vold i nære relationer, idet politikredsens monitoringspraksis har ændret sig flere gange i løbet af perioden. I 2016 udgjorde vold i nære relationer dog 273 anmeldelser og dermed 30 % af den samlede vold i Midt- og Vestjyllands Politi⁷.

⁷ POLMAP-data, baseret på kriminalitetsmonitoringen i Midt- og Vestjyllands Politi

Vi definerer "vold i nære relationer" meget bredt, fordi kategorien både indeholder partnervold, vold i familien og hvad man kunne kalde "samlivsrelaterede konflikter". Samlivsrelaterede konflikter er konflikter, der udspringer af et samlivsforhold, men hvor offer og gerningspersonen ikke selv er en del af samlivsforholdet. Det kunne for eksempel være i tilfælde, hvor en ny kæreste bliver udsat for vold af sin kærestes ekskæreste eller situationer, hvor vennerne til én part hævner sig på partens samlever eller kæreste.

Der er sket en stigning i andelen af sager, der bliver anmeldt af en kommune i kredsen. I årene 2009 til 2014 udgjorde anmeldelserne fra kommunerne mellem 1 % og 4 % af det samlede antal anmeldelser for vold i Midt- og Vestjyllands Politi. I 2015 udgjorde de dog 9 % af alle anmeldelser, og i 2016 udgjorde de 10 % af alle anmeldelser⁸.

Dermed peger udviklingen i Midt- og Vestjyllands Politi i samme retning som det nationale billede: En del af stigningen i antallet af anmeldelser kan skyldes, at kommunerne i højere grad anmelder vold i nære relationer end tidligere. Det tyder altså på, at der er en stigende anmeldelsestilbøjelighed inden for denne form for vold.

Det er ikke muligt at inddrage offerundersøgelserne eller skadestuetallene, fordi begreberne ikke er sammenlignelige.

Arbejdsrelateret vold

Det er vanskeligt at afgrænse den arbejdsrelaterede vold. Vold mod offentligt ansatte og polititjenestemænd bliver i de fleste tilfælde opgjort separat fra den almindelige vold, men det bliver vold mod privatansatte ikke. En del af volden mod offentligt ansatte journaliseres dog også som almindelige voldssager. Det er ikke muligt at lave en analyse på al arbejdsrelateret vold, og derfor vil denne del af analysen kun fokusere på vold mod offentligt ansatte og polititjenestemænd.

Tabellen nedenfor viser antallet af anmeldelser af vold mod polititjenestemand eller nogen i offentlig tjeneste. Derudover viser tabellen antallet af anmeldelser af vold mod offentligt ansatte, som er opgjort som almindelig vold. Grafen nedenfor viser udviklingen i antallet af anmeldelser over tid, hvor 2009 er sat til indeks 100. Grafen viser den samlede udvikling for alle tabellens kategorier.

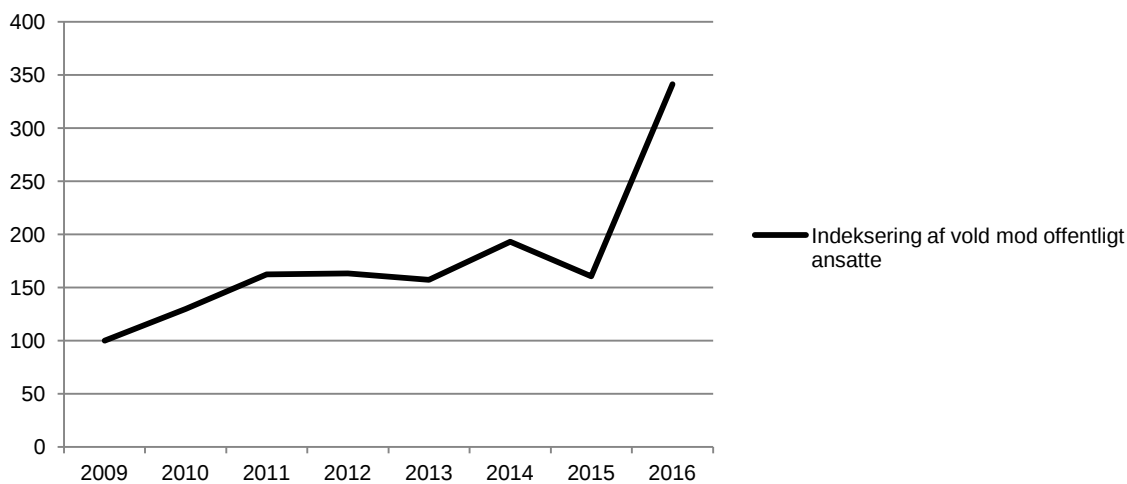
⁸ POLMAP-data, baseret på kriminalitetsmonitoreringen i Midt- og Vestjyllands Politi

Tabel 3: Antal anmeldelser for arbejdsrelateret vold i Midt- og Vestjyllands Politi i perioden 2009-2016, fordelt på *vold eller trussel om vold mod polititjenestemand, vold og lignende mod nogen i offentlig tjeneste mv., vold og grov vold*.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
70300 - Vold eller trussel om vold mod polititjenestemand	46	39	78	76	69	83	53	82
70311 - Vold og lign. mod nogen i offentlig tjeneste mv.	68	103	102	106	107	135	123	275
Vold	0	4	5	4	1	2	6	27
Grov vold	0	2	0	0	2	0	1	5

Kilde: Vold og trussel om vold mod polititjenestemand og vold og lignende mod nogen i offentlig tjeneste mv. er baseret på POLSAS datasæt, låst 1. januar 2017. Vold og grov vold er udtrukket fra POLMAP-data og baseret på kriminalitetsmonitoreringen i Midt- og Vestjyllands Politi.

Figur 5: Indexeret anmeldelsestal (indeks 100 = 2009) for arbejdsrelateret vold i Midt- og Vestjyllands Politi i perioden 2009-2016.

Kilde: Vold og trussel om vold mod polititjenestemand og vold og lignende mod nogen i offentlig tjeneste mv. er baseret på POLSAS datasæt, låst 1. januar 2017. Vold og grov vold er udtrukket fra POLMAP-data og baseret på kriminalitetsmonitoreringen i Midt- og Vestjyllands Politi.

For perioden som helhed er der sket en stigning i antallet af anmeldelser. Anmeldelsestallet i 2009 og 2010 ligger signifikant under gennemsnittet for hele perioden, mens anmeldelsestallet for 2016 ligger signifikant over gennemsnittet for den samlede periode. Signifikanstesten er beregnet ud fra det samlede antal anmeldelser indenfor alle kategorier.

Indenfor alle kategorier er der en stigning i den arbejdsrelaterede vold. Særligt er der sket en stigning i anmeldelser af "Vold og lignende mod nogen i offentlig tjeneste mv.", hvor antallet af anmeldelser er mere end fordoblet fra 2015 til 2016. Der er også tendens til, at der sker flere anmeldelser af arbejdsrelateret vold indenfor den almindelige vold, og det kan derfor bidrage til en mindre del af stigningen i antallet af anmeldelser i den generelle voldskriminalitet.

Som nævnt peger notatet fra Justitsministeriets Forskningskontor på, at en del af stigningen i antallet af anmeldelser skyldes en ændring i praksis i Erstatningsnævnet, hvor der nu kræves en politianmeldelse (Kylvsgaard 2017).

En undersøgelse peger på, at 6 % af lønmodtagerne oplever at have været udsat for vold i forbindelse med deres arbejde, mens 8,8 % har været udsat for trusler om vold. I perioden 2012-2016 har der været en mindre stigning i andelen af lønmodtagere, som har været udsat for vold, men stigningen er ikke signifikant, og andelen er derfor nogenlunde stabil. De jobgrupper, hvor den største andel er udsat for vold, er specialpædagoger, social- og sundhedsassistenter, politi og fængselsbetjente, specialundervisere og portører (Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø 2017).

Skadestuetallene viser, at en stigende andel af voldsskaderne i perioden 2008-2015 er erhvervsrelaterede, og at det især er ansatte i offentlige servicebrancher, der udsættes for arbejdsrelateret vold. Blandt ansatte i private brancher er det især indenfor transportsektoren, at man finder de fleste voldsskader (Rambøll 2015). Stigningen i skadestuetallet kan dog skyldes, at ofrene for arbejdsrelateret vold i stigende grad har behov for at indhente skadesjournaler til politianmeldelsen. Dermed kan skadestuetallene indikere en stigende afdækning af mørketallet.

Trusler på livet

I Midt- og Vestjyllands Politi har der de senere år været en stigning i antallet af anmeldelser for trussel på livet.

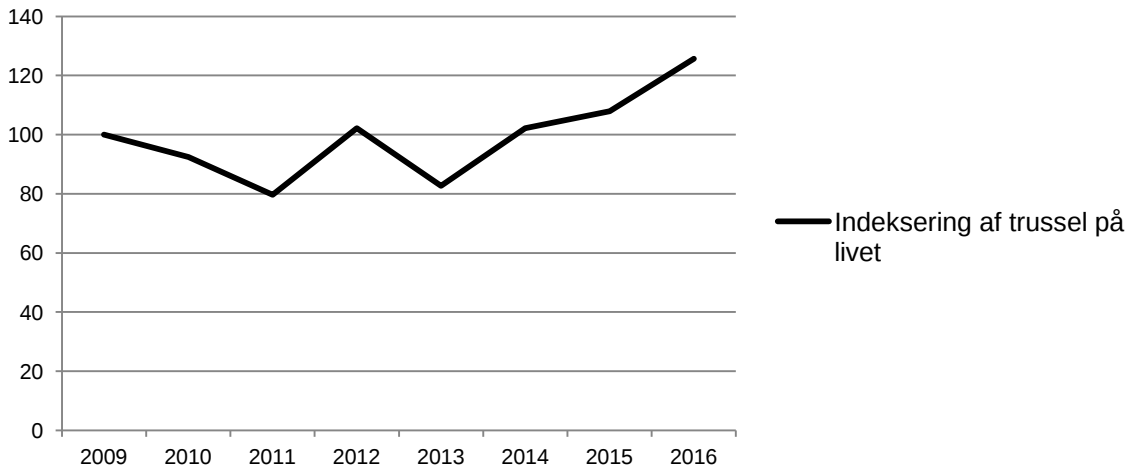
Nedenstående tabel viser antallet af anmeldelser indenfor trusler på livet i Midt- og Vestjyllands Politi i perioden 2009 til 2016. Nedenstående graf viser udviklingen i antallet af anmeldelser som et indeks, hvor 2009 er sat til indeks 100.

Tabel 4: Antal anmeldelser for trusler på livet i Midt- og Vestjyllands Politi i perioden 2009-2016

Gerningskoder	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
74265 - Trussel på livet	226	209	180	231	187	231	244	284

Kilde POLSAS datasæt, låst d. 1. januar 2017.

Figur 6: Indekseret anmeldelsestal (indeks 100 = 2009) for trusler på livet i Midt- og Vestjyllands Politi i perioden 2009-2016

Kilde POLSAS datasæt, låst d. 1. januar 2017.

For perioden som helhed er der sket en stigning i antallet af anmeldelser. Antallet af anmeldelser lå i 2016 signifikant over gennemsnittet for perioden. Antallet af anmeldelser i 2011 og 2013 lå signifikant under gennemsnittet for perioden. Fra 2015 til 2016 steg antallet af anmeldelser med 16 %.

Der findes ikke offerundersøgelser, der belyser udbredelsen af trusler på livet, og det er derfor ikke muligt at sige noget om, hvorvidt det stigende antal anmeldelser er et udtryk for en stigning i anmeldelsestilbøjeligheden eller en stigning i den reelle kriminalitet.

Alvor

Vold har både individuelle, sociale og økonomiske skadesvirkninger.

De individuelle skadesvirkninger ved vold er ofte store og ofre for vold oplever en række følgevirkninger af volden. For kvinder er der markant sammenhæng mellem udsathed for partnervold og kroniske fysiske og psykiske helbredsproblemer. De sammenhænge genfindes ikke for mænd, der udsættes for partnervold, men voldsudsatte mænd er oftere nedtrykte og forsøger selvmord (Helweg-Larsen & Frederiksen 2008). Børn, der udsættes for mishandling, har oftere end andre børn problemer med impulsivitet, koncentration og adfærd, og der er en øget hyppighed af sociale og følelsesmæssige problemer hos dem. Børn, der er vidende til vold i familien, udviser i nogle tilfælde de samme symptomer, som hvis de selv havde været udsat for volden (Oldrup et al. 2011). De individuelle konsekvenser ved volden er dermed ofte alvorlige, omfattende og langvarige. De varierer i forhold til offeret og den type vold de udsættes for, og i nogle tilfælde vil konsekvenserne være sammenlignelige for de, som er udsat for vold, og de, som er vidne til volden på tæt hold.

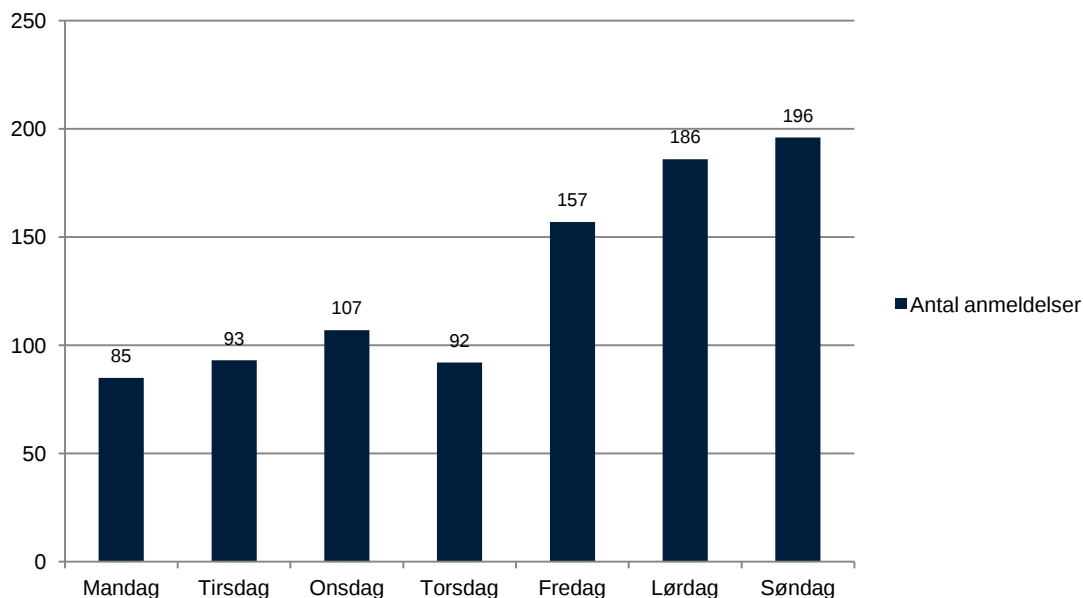
De sociale konsekvenser ved volden er for eksempel den utryghed, den skaber i samfundet. Andelen af befolkningen, der bekymrer sig meget for vold og kriminalitet, er dog generelt faldende i samfundet (Justitsministeriets Forskningskontor 2015).

De økonomiske skadesvirkninger ved vold ligger blandt andet i udgifterne til efterbehandling af skaderne i form af sygehusindlæggelser, psykiatrikontakter og udgifter til sygedagpenge (Rambøll 2015: 4). En undersøgelse har peget på, at vold mod kvinder koster samfundet ½ mia. kroner årligt (Helweg-Larsen et al. 2010).

Fordeling

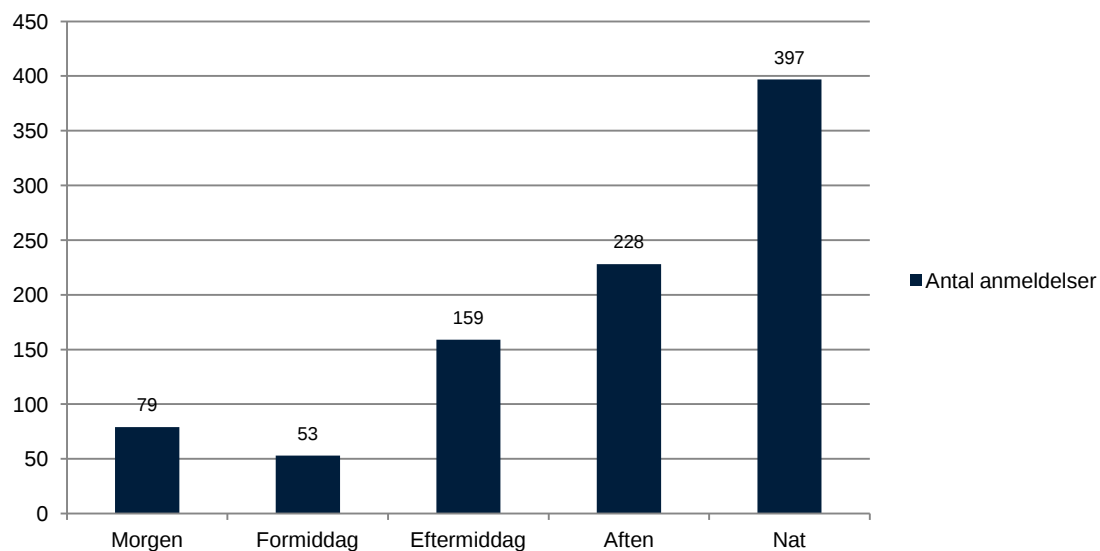
Dette afsnit beskriver, hvordan volden fordeler sig tidsmæssigt i løbet af ugen og døgnet, og geografisk i kredsens kommuner. Analysen peger på, at det meste vold i 2016 skete i weekenden og om natten. Nedenstående figurer viser antallet af anmeldelser i 2016 fordelt på gerningsugedag og gerningstidspunkt.

Figur 7: Antal anmeldelser for vold og grov vold i Midt- og Vestjyllands Politi i 2016 fordelt på gerningsugedag

Kilde: POLSAS datasæt, låst 1. januar 2017.

Figur 8: Antal anmeldelser for vold og grov vold i Midt- og Vestjyllands Politi i 2016 fordelt på tid på gerningstidspunkt

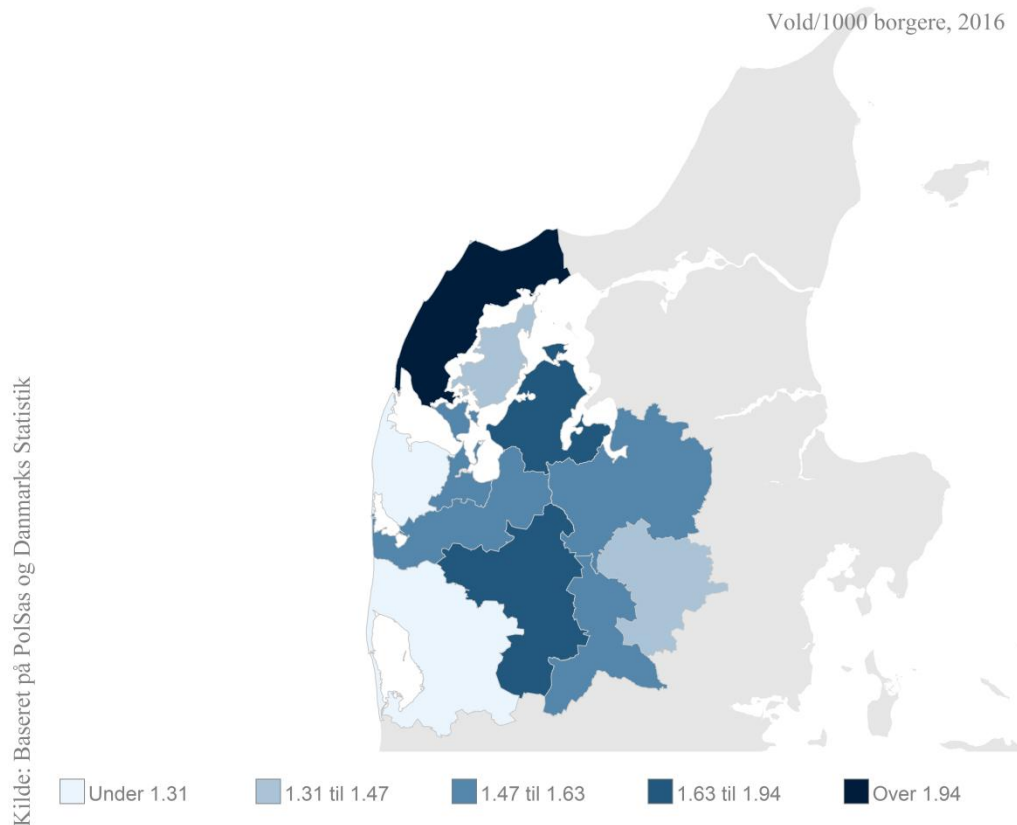
Kilde: POLSAS datasæt, låst 1. januar 2017.

I 2016 blev der anmeldt flest tilfælde af vold, der havde gerningstidspunkt i weekenden. 59 % af den anmeldte vold i 2016 foregik i weekenden og dermed fredag, lørdag eller søndag. Bemærk at volds-episoder, der for eksempel sker torsdag nat, vil blive registreret med gerningstidspunkt om fredagen.

De fleste voldsepisoder i 2016 skete også om natten. 43 % af volden i 2016 foregik om natten – det vil sige mellem klokken 23 og klokken 5 om morgenen.

Det nedenstående kort viser antallet af anmeldelser pr. 1000 indbyggere fordelt på kredsens kommuner i 2016.

Kort 5: Geografisk fordeling af antallet af anmeldelser for vold pr. 1000 indbyggere i Midt- og Vestjyllands Politi i 2016

Det gælder generelt for Midt- og Vestjyllands Politikreds, at kriminalitetsrater skal fortolkes varsomt i de tyndt befolkede områder, hvor få anmeldelser sammen med de lave indbyggertal kan give en pludseligt høj rate.

Thisted Kommune har kredsens højeste voldsrate med 2,2 anmeldelser pr. 1000 indbyggere, og dermed også en voldsrate, der ligger over landsgennemsnittet på 1,9 anmeldelser pr. 1000 indbyggere i 2016. Dette er i forhold til den samlede rate for både grov vold og vold.

Kommunens asylanter tæller ikke med i indbyggertallene, og særligt for små byer vil et asylcenter altså kunne give en høj voldsrate, fordi indbyggertallet ikke justeres. Det er ikke muligt at korrigere voldsraten i kommunen ved at inddrage asylerne i indbyggertallet, fordi flere asylcentre er lukket i perioden, og det ikke er muligt at opgøre et præcist beboertal. Dog er det værd at bemærke, at hvis voldsraten korrigeres ved at trække voldsanmeldelserne, som foregår på asylcentre fra, så har Thisted Kommune en voldsrate på 1,9, som er det samme som landsgennemsnittet⁹.

⁹ Thisted Kommune havde i 2016's første kvartal et indbyggertal på 43.991, ifølge Danmarks Statistik. Der var 96 voldsanmeldelser i kommunen i 2016 og de 11 havde gerningssted på et af asylcentre i kommunen.

Det er dog også værd at bemærke, at asylanterne i kommunen udgør en særligt sårbar gruppe, som kan være en drivende faktor for anmeldelserne for vold – især i det lokale perspektiv.

Thisted Kommune er ikke den kommune, der har flest voldsanmeldelser i absolutte tal. Nedenstående tabel viser antallet af anmeldelser af vold og grov vold i perioden fordelt på kredsens kommuner¹⁰. Her havde Herning, Silkeborg og Viborg flest anmeldelser i 2016. Det er også de kommuner, der har det højeste indbyggertal¹¹.

Tabel 5: Antallet af anmeldelser for vold og grov vold i Midt- og Vestjyllands Politi i perioden 2009-2016, fordelt på kommuner

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
657 - Herning	133	125	104	130	112	123	150	170
661 - Holstebro	98	93	117	118	90	88	110	85
665 - Lemvig	32	36	39	27	28	21	29	20
671 - Struer	44	27	36	31	35	39	43	35
740 - Silkeborg	124	141	142	152	118	121	123	119
756 - Ikast-Brandø	47	60	56	59	40	54	51	60
760 - Ringkøbing-Skjern	69	78	82	55	49	58	43	58
773 - Morsø	34	34	36	52	24	30	29	29
779 - Skive	93	75	75	67	74	58	81	88
787 - Thisted	95	64	88	83	82	59	80	96
791 - Viborg	124	142	120	103	92	97	140	150

Kilde: POLSAS datasæt, låst d. 1. januar 2017.

De tre største byer i politikredsen er Herning, Silkeborg og Viborg, hvis man definerer det efter flest indbyggere boende i postnummeret. Her er voldsraten højest i 7400 Herning, hvor der i 2016 var 2,5 anmeldelser for vold og grov vold pr. 1000 indbyggere. I 8600 Silkeborg var der 1,4 anmeldelser for vold og grov vold pr. 100 indbyggere og i 8800 Viborg var der 2,4 anmeldelser for vold og grov vold pr. 1000 indbyggere. Byerne med den højeste voldsrate i kredsen er altså Herning og Viborg¹².

Udover nattelivsvold, vold i nære relationer og arbejdsrelateret vold, der er kategorier, der fylder meget i kredsen som helhed, er der også lokale faktorer i hver kommune, der gør sig gældende.

I Herning Kommune er der tilfælde af hooliganrelateret vold, og vold der kan tilknyttes rocker/bandemiljøet eller andre kriminelle miljøer¹³.

Derudover så udgør den grove vold en større andel af den samlede vold i Herning Kommune end i resten af kredsen. I Midt- og Vestjyllands Politi som helhed udgjorde den grove vold 16 % af den sam-

¹⁰ Bemærk, at anmeldelser, hvor kommunen er ukendt, er blevet sorteret fra.

¹¹ Baseret på tal fra Danmarks Statistiks statistikbank.

¹² Baseret på POLSAS datasæt, låst d. 1. januar 2017.

¹³ Vurderingen er baseret på en kvalitativ gennemgang af sagsresuméerne.

lede vold i 2016. I Herning Kommune udgjorde den grove vold 28 % af den samlede vold¹⁴. Vi vurderer, at det forhøjede konfliktniveau omkring Black Army i Herning kan have været en faktor, som har spillet ind i antallet af voldsanmeldelser og i grovheden af dem.

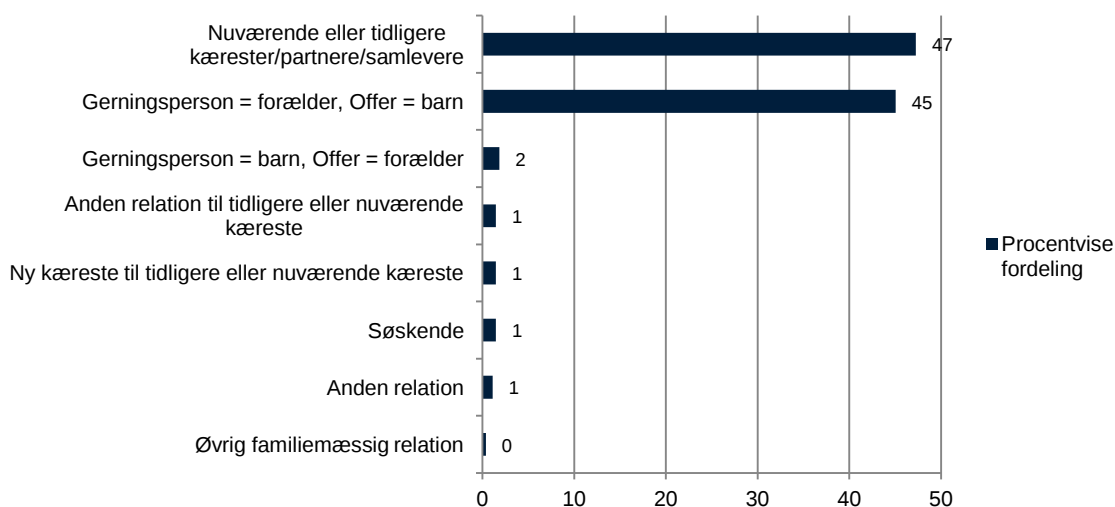
I Viborg Kommune er socialt udsatte en faktor i sagerne. Socialt udsatte er vanskeligt at afgrænse præcist, dog er der tale om sager, der fx er foregået blandt beboere på bosteder og psykiatriske institutioner¹⁵. Dette skyldes nok især, at Viborg har en del institutioner for samfundets sårbare borgere, og derfor er det også en lokalt drivende faktor i kommunen.

06.2.2 Trussels- og sårbarhedsanalyse

Vold og trusler på livet i nære relationer

Vi har gennemgået sagerne og kategoriseret dem efter, hvilken relation gerningspersonen og offeret har til hinanden. Resultaterne fremgår af nedenstående figur.

Figur 9: Procentvis fordeling af anmeldelser for vold og grov vold i nære relationer i Midt- og Vestjyllands Politi i 2016 fordelt på relationen mellem offer og gerningsperson

Kilde: POLMAP-data, baseret på kriminalitetsmonitoreringen i Midt- og Vestjyllands Politi. N=273.

47 % af den vold, der foregik i nære relationer i 2016, foregik mellem nuværende eller tidligere partnere. 45 % af volden var forældres vold mod deres børn. "Anden relation til tidligere eller nuværende kæreste" og "Ny kæreste til tidligere eller nuværende kæreste" er de kategorier, der hører under de samlivsrelaterede konflikter.

¹⁴ Baseret på POLSAS-datasæt, låst d. 1. januar 2017.

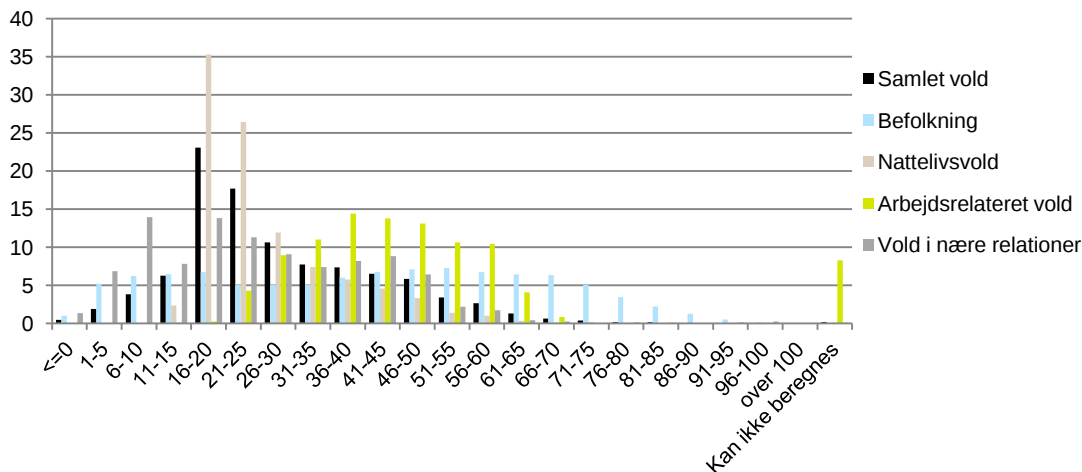
¹⁵ Vurderingen er baseret på en kvalitativ gennemgang af sagsresuméerne.

En del af truslerne på livet sker i nære relationer. Her gælder den samme brede definition som ved vold i nære relationer. Også her har definitionen ændret sig over tid, og det er derfor ikke muligt at sige noget om udviklingen i trusler på livet i de nære relationer. I 2016 udgjorde det dog 43 anmeldelser og dermed 15 % af alle anmeldelserne.¹⁶

Ofre

Nedenstående figur viser den procentvise fordeling af forurettedes alder i årene 2009-2016. Figuren viser offerets alder på gerningstidspunktet for den samlede vold, og for de underkategorier, som også er beskrevet tidligere i kapitlet, og aldersfordelingen er i procent.

Figur 10: Procentvis fordeling af ofrenes alder i sager om vold og grov vold i Midt- og Vestjyllands Politi i perioden 2009-2016

Kilde: Tallene er baseret på forskellige datakilder, og der kan som tidligere nævnt være overlap mellem de forskellige kategorier. "Samlet vold" er baseret på POLSAS-udtræk, låst d. 1/1-2017, n = 6766. "Befolkning" er baseret på et eget træk i Danmarks Statistiks Statistikbank, hvor befolkningstallet er baseret på 2016, 4. kvartal. "Nattelivsvold" og "Vold i nære relationer" er baseret på et eget udtræk fra POLMAP, hvor n = 2107 og n = 1623. "Arbejdsrelateret vold" er baseret på POLSAS-udtræk, låst d. 1/1-2017, hvor n = 1328. Der er kun trukket på gerningskoden "Vold og lignende mod nogen i offentlig tjeneste".

Som figuren viser, er især de yngre aldersgrupper udsat for vold – også især, hvis man sammenligner med den andel, de udgør af befolkningen. Dette er et billede, der også viser sig for nattelivsvolden, hvor de unge også udgør den største andelsmæssige gruppe. For vold i nære relationer er billedet mere spredt, og det skyldes nok, at definitionen er så bred, at den både omfatter forældres vold mod børn og partnervold. Her er aldersgruppen af de 6-10-årige overrepræsenteret i høj grad, og det er gruppen fra 16 år og op til 45 år også. For den arbejdsrelaterede vold er det aldersgruppen 26-60 år, der er overrepræsenteret i forhold til aldersfordelingen i befolkningen, og hvor aldersfordelingen og svarer overens med den erhvervsaktive alder for en stor del af befolkningen.

¹⁶ Baseret på kriminalitetsmonitoreringen i Midt- og Vestjyllands Politi

Særligt gruppen af børn under 15 år registreres i stigende grad som forurettede i voldssagerne. I 2009 var 47 børn under 15 år forurettede i en voldssag. Det var 5 % af alle forurettede i 2009. I 2016 var 156 børn under 15 år forurettede i en voldssag, og udgjorde dermed 16 % af alle forurettede i det år. At denne gruppe oftere registreres som forurettede i en voldssag, er ikke nødvendigvis, fordi gruppen af børn i højere grad udsættes for vold end tidligere. Det kan skyldes kommunernes opmærksomhed på forældres vold mod børn og dermed, at kommunerne oftere anmelder vold i familien end tidligere.

Kvinder udgør 32 % af alle forurettede i årene 2009-2016. Mænd udgør tilsvarende 68 % af de forurettede. Flere mænd end kvinder udsættes altså generelt for vold. Indenfor nattelivsvolden er 85 % af de forurettede mænd og 15 % af de forurettede kvinder. Mænd er dermed en særligt sårbar gruppe i nattelivet i kredsen. For vold i nære relationer gælder det dog omvendt – her er 69 % af de forurettede kvinder, mens 31 % af de forurettede er mænd. Selv med en bred definition, der også omfatter andre typer vold end partnervold, er kvinder altså stadig overrepræsenteret som ofre for denne form for kriminalitet. Indenfor den arbejdsrelaterede vold, mere præcist "Vold og lignende mod nogen i offentlig tjeneste" er 53 % af de forurettede kvinder og 39 % af de forurettede mænd, hvis man ser på alle forurettede i perioden 2009-2016. Der ser dog ud til at være en stigende tendens, hvor kvinder andelsmæssigt er begyndt at fylde mere som forurettede end tidligere. I 2016 udgjorde de således 58 % af de forurettede. Grunden er højst sandsynligt en øget anmeldelsestilbøjelighed indenfor brancher med mange kvindelige ansatte og skyldes sandsynligvis ændringen i reglerne for politianmeldelse ved erstatningskrav som tidligere nævnt i analysen.

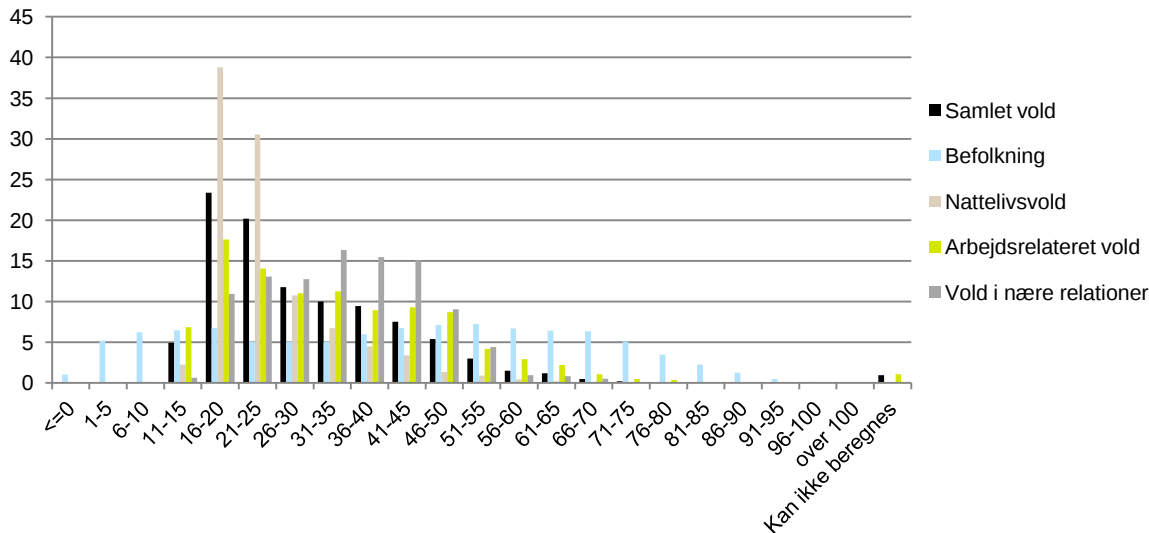
89 % af de forurettede havde dansk statsborgerskab i perioden 2009-2016¹⁷. Der ser ud til at være en tendens til en stigning i de forurettede, som har udenlandsk statsborgerskab. For hele perioden udgjorde de 11 % af de forurettede, men i 2016 udgjorde de 15 % af de forurettede.

Gerningspersoner

Nedenstående figur viser den procentvise fordeling af gerningspersonernes alder i årene 2009-2016. Figuren viser offerets alder på gerningstidspunktet for vold og grov vold, og for de underkategorier, som også er beskrevet tidligere i kapitlet, og aldersfordelingen er i procent.

¹⁷ Herunder også forurettede fra Færøerne og Grønland.

Figur 11: Procentvis fordeling af gerningspersonernes alder i sager om vold og grov vold i Midt- og Vestjyllands Politi i perioden 2009-2016

Kilde: Tallene er baseret på forskellige datakilder, og der kan som tidligere nævnt være overlap mellem de forskellige kategorier. "Samlet vold" er baseret på POLSAS-udtræk, låst d. 1/1-2017, n = 5.338. "Befolkning" er baseret på et eget træk i Danmarks Statistiks Statistikbank, hvor befolkningstallet er baseret på 2016, 4. kvartal. "Nattelivsvold" og "Vold i nære relationer" er baseret på et eget udtræk fra POLMAP, hvor n = 1562 og n = 950. "Arbejdsrelateret vold" er baseret på POLSAS-udtræk, låst d. 1/1-2017, hvor n = 862. Der er kun trukket på gerningskoden "Vold og lignende mod nogen i offentlig tjeneste".

På lignende vis som for ofrene, viser figuren, at det i særlig grad er de unge aldersgrupper, der sigtes for vold. De 16-20-årige udgjorde 23 % af de sigtede. Dog ser der ud til at ske et andelsmæssigt fald for denne aldersgruppe. I 2016 udgjorde de således kun 19 % af de sigtede. De sigtede for nattelivsvold tilhører også de yngre aldersgrupper, og det gør de også indenfor arbejdsrelateret vold, hvor aldersspredningen dog er større. For vold i nære relationer er gruppen af sigtede dog ældre. Her er den største aldersgruppe mellem 31 og 35 år.

88 % af de sigtede for den samlede vold var mænd og 12 % af de sigtede var kvinder. For vold i nære relationer er 89 % af de sigtede mænd og 11 % kvinder. Indenfor nattelivsvolden er 91 % af de sigtede mænd, mens 9 % er kvinder. Indenfor den arbejdsrelaterede vold er 84 % mænd og 16 % kvinder. Mænd er altså indenfor alle voldskategorierne overrepræsenteret i gruppen af sigtede.

I gruppen af sigtede har 84 % dansk statsborgerskab, mens 15 % har udenlandsk statsborgerskab, hvis man ser på de sigtede for hele perioden. Dog ser gruppen af udenlandske sigtede ud til at stige andelsmæssigt i perioden, og de udgjorde i 2016 22 % af de sigtede for vold.

Digitale trusler på livet

Med digitaliseringen af samfundet er en del af denne kriminalitet også rykket til internettet. Det er ikke muligt for os at udtale os om udviklingen over længere tid. Der har dog været et fokus de sidste par år

på den internetrelaterede kriminalitet i Midt- og Vestjyllands Politi og i 2015 og 2016 foregik gennemsnitligt 18 % af truslerne på livet på internettet¹⁸. Herunder hører også trusler via SMS.

Bemærk, at truslerne i de nære relationer og de internetrelaterede trusler ikke er gensidigt udelukkende kategorier. En trussel kan således godt både være en trussel i nære relationer og være internetrelateret.

06.2.3 Fremtidig udvikling

Resultaterne af analysen peger i forskellige retninger i forhold til den fremtidige udvikling. De væsentligste faktorer bag det stigende anmeldelsestal er ændringer i registreringspraksis og øget anmeldelsestilbøjelighed. Denne udvikling burde efter noget tid stabilisere sig, når en større del af mørketallet er afdækket.

Omverdensanalysen peger på, at der vil ske en øget urbanisering i politikredsens østlige del, hvor der også vil være en større andel af unge. Det kan derfor betyde en vækst i nattelivsvolden i den østlige del af Midt- og Vestjyllands Politikreds. Dette skal holdes op imod den faldende ungdomskriminalitet, hvor unge udgør en faldende andel af de sigtede for vold. Samlet set vurderer vi, at anmeldelsestallet i fremtiden vil stagnere.

Analysen peger også på nye sårbarheder, som endnu ikke fylder meget i udviklingen, men som kan vise sig at blive drivende i forhold til det fremtidige anmeldelsestal. Det drejer sig om vold som følge af organiseret kriminalitet, hooliganisme og vold på asylcentre. Især i forhold til hooliganisme og bande-kriminalitet er det dog ikke sikkert, at det kommer til at påvirke antallet af anmeldelser i retning af flere anmeldelser, men det vil påvirke volden i en grovere retning, sådan som det fx var tilfældet i Herning i 2016. Flere sportsbegivenheder i politikredsen kan også give flere udfordringer med hooliganisme, og en øget urbanisering i visse dele af kredsen kan betyde en mere permanent etablering af den organiserede kriminalitet end tidligere. Begge disse faktorer kan komme til at øge omfanget og grovheden af voldskriminaliteten lokalt i kredsen.

En vækst i oplevelsesøkonomien kan også betyde flere tilfælde af nattelivslignende vold ved de arrangementer, hvor mange mennesker er samlet og der indtages alkohol.

¹⁸ I 2015 var 71 af truslerne internetrelaterede, og i 2016 var 54 af truslerne internetrelaterede. Baseret på kriminalitetsmonitoringen i Midt- og Vestjyllands Politi.

06.3 Bedrageri

I Midt- og Vestjyllands Politi er der sket en stigning i antallet af anmeldelser for bedrageri i perioden 2009-2016.

Vi vurderer, at stigningen hovedsagligt skyldes den øgede digitalisering, der har medført en vækst i den internetrelaterede kriminalitet. Det er dog værd at være opmærksom på, at politiets registreringspraksis gør det vanskeligt at fastslå omfanget med sikkerhed.

Analysen viser, at der er sket en vækst i de kriminalitetsformer, der involverer social engineering, og derfor kan der være en væsentlig udfordring i fremadrettet at sikre, at befolkningen bliver bedre til at beskytte sig selv mod de nye kriminalitetsformer.

06.3.1 Skadesanalyse

I denne del af analysen bruges den operative gruppering *bedrageri* – der er altså ikke kun tale om gerningskoden bedrageri. Se oversigt over anvendte gerningskoder sidst i rapporten.

Omfang og udvikling

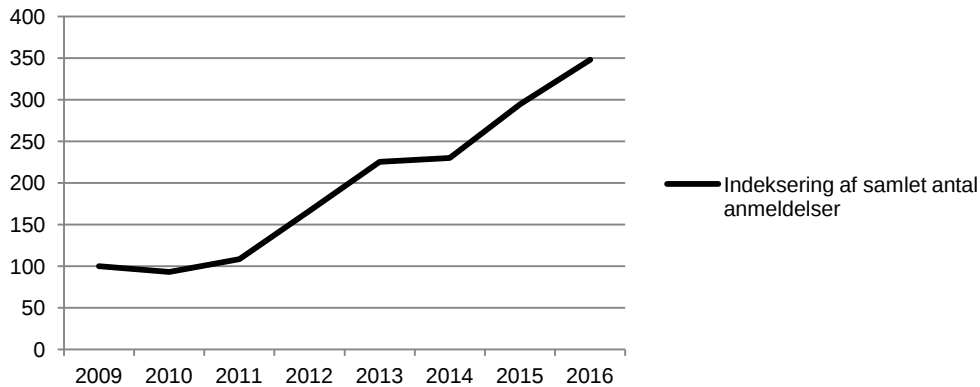
Nedenstående tabel viser antallet af anmeldelser indenfor *bedrageri* i perioden 2009-2016 fordelt på de forskellige gerningskoder i grupperingen. Nedenstående graf viser det samlede antal anmeldelser indekseret, hvor 2009 er sat til indeks 100.

Tabel 6: Antallet af anmeldelser for bedrageri i Midt- og Vestjyllands Politi i perioden 2009-2016

Gerningskoder	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
76141 - Bedrageri	572	536	685	757	810	893	1.048	1.451
76142 - Bedrageri checks, overtræk egen konto	2	1	-	-	-	-	-	-
76143 - Bedrageri - stjålne checks	28	14	6	32	7	11	4	-
76145 - Bedrageri dankort, overtræk egen konto	10	5	9	7	3	3	8	1
76146 - Bedrageri øvrige kontokort, egen konto	3	3	6	2	2	6	-	2
76147 - Bedrageri øvrige kontokort, stjålne	31	14	15	15	7	4	23	24
76149 - Bedrageri, stjålne dankort	40	36	29	95	69	141	22	56
76151 - Databedrageri	22	51	17	270	698	569	979	929
Samlet antal anmeldelser	708	660	767	1.178	1.596	1.627	2.084	2.463

Kilde: POLSAS-data, låst d. 1/1-2017

Figur 12: Indekseret anmeldelsestal (indeks 100 = 2009) for bedrageri i Midt- og Vestjyllands Politi i perioden 2009-2016

Kilde: POLSAS-data, låst d. 1/1-2017

Samlet for perioden som helhed er der sket en stigning i antallet af anmeldelser. Antallet af anmeldelser i 2016 ligger på indeks 348 i forhold til anmeldelsestallet i 2009. Der er altså sket over en tredobling af antallet af anmeldelser indenfor de sidste 8 år. Udviklingen er signifikant.

Det er især anmeldelser indenfor gerningskoderne *bedrageri* og *databledrageri*, der driver udviklingen. Det skal dog, i tillæg til udviklingen i anmeldelsestallene, siges at politiets måde at opgøre anmeldelser på kan være med til at give det høje anmeldelsestal. For eksempel vil der i et tilfælde, hvor én person hacker 200 hjemmesider blive oprettet én sag for hver hjemmeside, der er blevet hacket. Dermed kan enkelte sagskomplekser og enkelte personer ende med at stå for en meget stor del af antallet af anmeldelser. I 2016 havde én unik sigtet fx 332 sigtelser for bedrageri samme år.

Man bør derfor være opmærksom på, at der bag anmeldelsestallene kan gemme sig store sagskomplekser og få meget aktive gerningspersoner.

Der findes ikke nogen offerundersøgelse i Danmark, som er direkte sammenlignelig med tallene i denne undersøgelse. Det er derfor ikke muligt at sige noget om mørketallets omfang i forhold til denne form for kriminalitet. Midt- og Vestjyllands Politi vurderer dog, at omfanget af mørketallet, særligt ved forsøg på bedrageri, er stort.

Vi vurderer, at en væsentlig del af væksten i antallet af anmeldelser af bedrageri skyldes en stigning i den internetrelaterede kriminalitet. Internetrelateret kriminalitet er i vores definition kriminalitet, der begås på eller ved brug af internettet eller kriminalitet, der er rettet mod IT-systemer. Bemærk, at vi i denne analyse kun berører IT-relateret bedrageri – andre IT-relaterede forbrydelse, som fx sædelighedssager er ikke en del af denne analyse.

En offerundersøgelse i forhold til identitetstyveri på internettet, misbrug af betalingskortoplysninger og bedrageri ved internethandel har dog vist, at omkring 4 % af befolkningen har været udsat for denne form for kriminalitet i 2012 (Kruize 2013: 5).

Gennem de sidste par år har Midt- og Vestjyllands Politi monitoreret IT-kriminaliteten i kredsen. Derfor er det muligt mere præcist at sige, hvad kategorien bedrageri dækker over. Nedenstående tabel viser

antallet af unikke sager indenfor bedrageri, der er IT-relaterede, og hvilken form for IT-kriminalitet de dækker over. Monitoringen begyndte dog først i 2015, og der er derfor ikke muligt at gå længere tilbage.

Tabel 7: Antal anmeldelser for IT-relateret kriminalitet indenfor bedrageri i Midt- og Vestjyllands Politi i 2015 og 2016

	2015	2016
Øvrig IT-kriminalitet	0	4
CEO fraud	3	82
Defacement	4	0
Dokumentfalsk datateknik	7	7
Dusørjæger	3	1
Franarrer penge - køb/salg	574	657
Franarrer penge - sociale medier	8	11
Hacking	17	64
Hacking ved overtagelse af profil/konto	7	17
Identitetstyveri	69	121
It-kriminalitet i jobfunktion	2	4
Malware	2	5
Muldyrpakke	2	8
Muldyrpenge	0	2
Online køb med stjålne kreditkort oplysninger	326	737
Phishing	30	99
Total	1.054	1.819

Kilde: POLMAP-data, baseret på kriminalitetsmonitoringen i Midt- og Vestjyllands Politi

IT-relateret kriminalitet udgjorde 51 % af det samlede antal anmeldelser indenfor bedrageri i 2015. I 2016 udgjorde IT-kriminaliteten 74 % af alle sagerne.

Herunder følger en kort beskrivelse af tabellens forskellige kategorier:

CEO fraud er en form for avanceret *phishing*, hvor de kriminelle går målrettet efter bestemte personer, og ikke, som ved almindelig *phishing*, brede dele af befolkningen. Ved at gøre brug af informationer om de pågældende ofre og samarbejdspartnere, forsøger de kriminelle at få ofrene til at overføre penge.

Defacement er en form for hacking, hvor der laves en falsk hjemmeside. Det kan fx være i tilfælde, hvor en hjemmeside ændres, så betalingerne kanaliseres et forkert sted hen.

Dokumentfalsk datateknik er betaling til en leverandør, hvor betalingsinformationerne (eksempelvis kontonummer) på faktura er ændret af gerningspersonen, der dermed modtager pengeoverførslen.

Dusørjæger er sager, hvor en gerningspersonen kræver betaling mod at oplyse, hvor offerets stjålne genstande befinder sig.

Franarrer penge – køb/salg er tilfælde, hvor gerningspersonen narrer offeret til at betale for køb eller salg af effekter på internettet, hvorefter handelen ikke kommer i stand.

Franarrer penge – sociale medier omhandler tilfælde, hvor der via kontakt på sociale medier opbygges et tillidsforhold, som resulterer i, at gerningspersonen anmoder offeret om at overføre penge.

Hacking dækker over en række forskellige forhold, hvor offeret mister kontrollen med sit IT-system eller udsættes for datatyveri i en eller anden form. Det kan fx være i form af indbrud i en webserver eller tyveri af personfølsomme oplysninger eller oplysninger fra en virksomhed.

Hacking ved overtagelse af profil eller konto omhandler tilfælde, hvor offeret oplever, at vedkommentens profil på sociale medier, mailkonto eller lignende overtages af en gerningsperson.

Identitetstyveri er tilfælde, hvor personlige oplysninger bliver stjålet og misbrugt fx til at optage lån, købe ting eller foretage chikane.

IT-kriminalitet i jobfunktionen er tilfælde, hvor bedrageriet er begået af en virksomheds egne medarbejdere.

Malware er tilfælde, hvor en programkode gør skadelige eller uønskede ting i forhold til et IT-system. Det kan eksempelvis være en type virus, der låser systemer og kræver penge for at frigive data igen.

Muldyrpakke omhandler sager, hvor en person bruges som mellemlid i kriminaliteten. I disse tilfælde handler det om ompakning af varer købt på kompromitterede kreditkort, der videresendes til bagmænd.

Muldyrpenge omhandler sager, hvor det i stedet for pakker er modtagelse og videresendelse af penge, der stammer fra et netbanktyveri.

Online køb med stjålne kreditkortoplysninger er tilfælde, hvor en gerningsmand køber varer på internettet med stjålne kreditkortoplysninger.

Phishing dækker over forskellige tilfælde af gerningspersoner, der får lokket ofrene til at give personlige oplysninger eller adgangskoder, som derefter misbruges.

Som tabellen ovenfor viser, så udgjorde *Franarrer penge – køb/salg* og *Online køb med stjålne kreditkortoplysninger* den største del af det internetrelaterede bedrageri. Der er dog flere typer IT-kriminalitet, der er i vækst. Både indenfor CEO fraud, hacking, online køb med stjålne kreditkortoplysninger og phishing er der sket mere end en fordobling i antallet af anmeldelser fra 2015 til 2016.

Alvor

Denne form for kriminalitet medfører store økonomiske tab. Afhængigt af hvilken form for svindel, der er begået, er det enten den enkelte borger, forhandlerne eller pengeinstitutterne, der lider et tab.

Det er ikke muligt at opgøre, det økonomiske tab i forhold til de bedragerianmeldelser Midt- og Vestjyllands Politi har modtaget. Ifølge Nets blev der i 2016 svindlet for 100 millioner kroner alene for svindel med betalingskort, og der er en stigende tendens indenfor antallet af sager (Rigspolitiet 2017, afsnit 3.7).

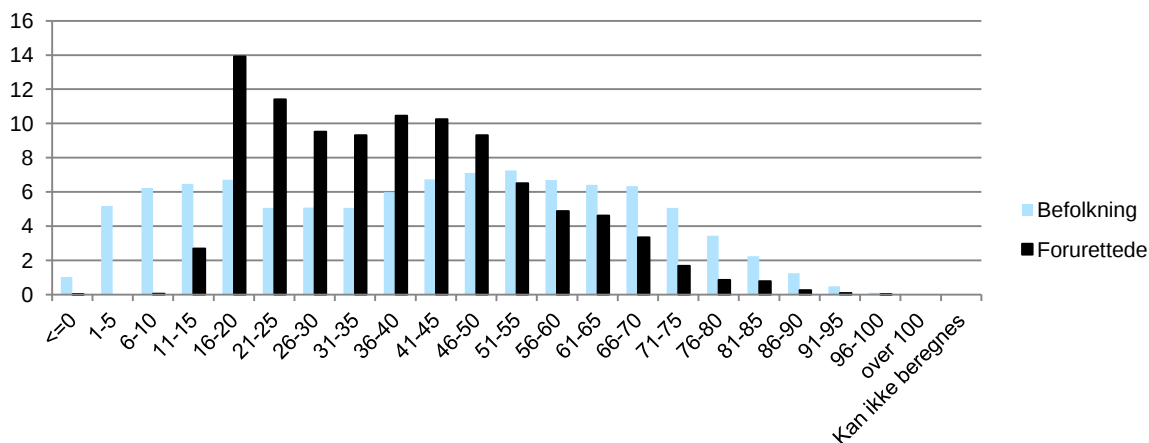
Netop fordi en stor og voksende del af bedrageriet er internetrelateret, kan denne form for kriminalitet også skabe utryghed i forhold til brugen af internettet. En befolkningsundersøgelse foretaget af Forbrugerrådet Tænk med støtte fra Trygfonden viser, at befolkningen grundlæggende føler sig trygge på nettet, men der tegner sig også en spirende utryghed, som muligvis skyldes manglende tillid til, at det offentlige og det private erhvervsliv kan tilbyde tilstrækkelig datasikkerhed i forhold til de personlige oplysninger, som borgerne giver (Forbrugerrådet Tænk 2016).

I et informationssamfund kan det altså skabe udfordringer i forhold til anvendelsen af internettet, hvis befolkningen føler sig utrygge i den digitale verden.

Ofre

En del af bedrageriet er rettet mod firmaer. 17 % af de forurettede i 2016 var firmaer og ikke personer. Derfor er der også en del forurettede, der ikke findes personoplysninger på. Nedenstående figur viser den procentvise aldersfordeling for alle forurettede i perioden 2009-2016 sammenlignet med befolkningens aldersfordeling.

Figur 12: Procentvis fordeling af ofrenes alder i sager om bedrageri Midt- og Vestjyllands Politi i perioden 2009-2016

Kilde: Tallene er baseret på forskellige datakilder, og der kan som tidligere nævnt være overlap mellem de forskellige kategorier. "Befolkning" er baseret på et eget træk i Danmarks Statistiks Statistikbank, hvor befolkningstallet er baseret på 2016, 4. kvartal. Forurettede er baseret på POLSAS-datasæt, låst d. 1. januar 2017. n=4.996

Tabellen viser, at de fleste forurettede indenfor bedrageri er den unge aldersgruppe af de 16-20-årige. For alle årene var det 14 % af de forurettede, der var mellem 16 og 20 år gamle. Denne aldersgruppe fylder dog andelsmæssigt en faldende del hen over perioden. I 2009 udgjorde de 17 % af de forurettede, mens de i 2016 udgjorde 13 % af alle forurettede. Antallet af forurettede stiger dog i perioden, fordi antallet af anmeldelser også stiger.

Idet internetrelateret kriminalitet udgør en væsentlig del af bedrageriet, kan man forvente, at den del af befolkningen, der i særlig grad anvender internettet, også vil være den mest sårbare gruppe. Ifølge Danmarks Statistik så var salg af varer via internettet mest udbredt blandt de 25-44-årige i 2016, men internethandel bliver stadig mere udbredt og nye forbrugergrupper kommer løbende til (Danmarks Statistik 2016: 41f).

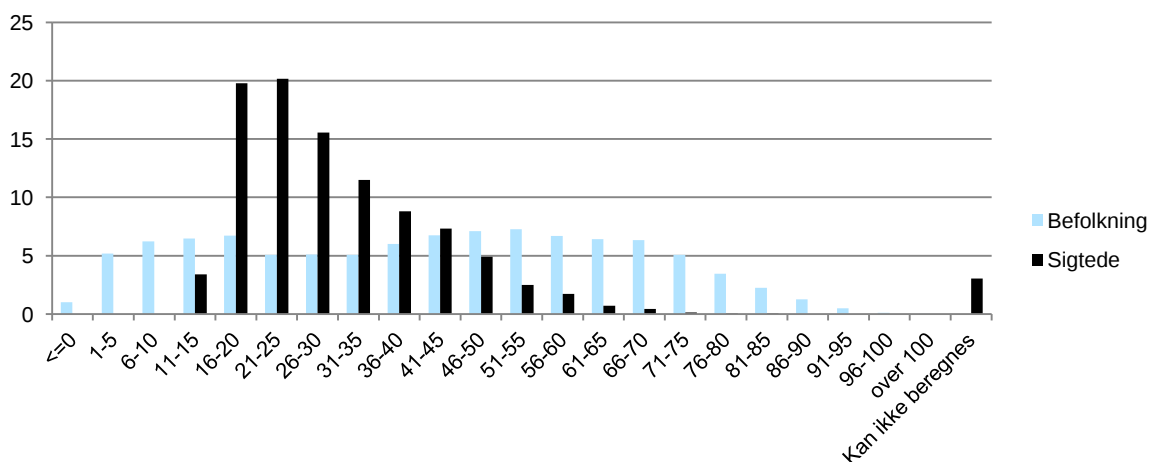
Der kan altså være flere forklaringer på, at unge udgør en faldende del af de forurettede. De kan udgøre en faldende del af risikogruppen, fordi flere nye digitale handlende er kommet til, men det kan også tænkes, at de unge er mere kompetente i forhold til at beskytte sig mod kriminalitet på nettet. Jo ældre man er, jo lavere vurderer man sine egne it-kompetencer (Danmarks Statistik 2016: 55).

De samme kompetencer, som gør, at man i stigende grad gør brug af internettet, gør også, at man på samme måde bliver bedre til at beskytte sig selv.

Gerningspersoner

Nedenstående figur viser aldersfordelingen for de sigtede i procent for alle årene 2009 til 2016 sammenlignet med den procentvise aldersfordeling for befolkningen.

Figur 13: Procentvis fordeling af gerningspersonernes alder i sager om bedrageri i Midt- og Vestjyllands Politi i perioden 2009-2016

Kilde: Tallene er baseret på forskellige datakilder, og der kan som tidligere nævnt være overlap mellem de forskellige kategorier. "Befolkning" er baseret på et eget træk i Danmarks Statistiks Statistikbank, hvor befolkningstallet er baseret på 2016, 4. kvartal. Forurettede er baseret på POLSAS-datasæt, låst d. 1. januar 2017. n=2.776

Også i forhold til de sigtede udgør de yngre aldersgrupper den største del af de sigtede for bedrageri. De 16-20-årige, 21-25-årige og 26-30-årige udgør en stigende andel af de sigtede. De 16-20-årige udgjorde i 2009 15 % af de sigtede, men 24 % i 2016. De 21-25-årige udgjorde også 15 % af de sigtede i 2009, men 20 % i 2016. Og de 26-30-åriges andel af de sigtede er vokset fra 9 % i 2009 til 16 % i 2016.

Dette skal holdes op imod, at ungdomskriminaliteten ellers er faldende. Ifølge forskningen er det ikke muligt at konkludere, om de unge i stigende grad har rykket deres kriminalitet til cyberspace (Balvig 2017: 180). Det er heller ikke muligt at konkludere indenfor rammer af denne analyse, om det er årsagen til at unge oftere sigtes indenfor denne form for kriminalitet end tidligere.

Forskningen viser nogle karakteristika for cyberkriminelle unge, og beskriver blandt andet, at de unge har en høj IQ, er dygtige til at bruge computere og er nysgerrig overfor ny teknologi, tilhører mange forskellige socialklasser, kan være socialt isolerede og have et stort behov for den bekræftelse de finder på internettet (Aiken et al. 2016). Dermed udviser de unge, der bliver cyberkriminelle nogle andre karakteristika end de unge, der beskæftiger sig med mere traditionel kriminalitet. Det betyder også, at nye trussels- og sårbarhedsfaktorer kan få betydning i fremtiden i forhold til kriminalitetsudviklingen.

Ifølge Rigspolitiet er det især omrejsende kriminelle grupper, der begår bedrageri ved misbrug af stjålne kreditkortoplysninger. Der benyttes også ofte stråmænd i sagerne og bedrageri, hvorfor det også er vanskeligt at vurdere, hvem de virkelige gerningspersoner bag kriminaliteten er (Rigspolitiet 2017, afsnit 3.7).

Social engineering

Som tidligere nævnt i analysen, så er der sket en stigning i CEO fraud, hacking, online køb med stjålne kreditkortoplysninger og phishing fra 2015 til 2016. For flere af disse former for kriminalitet, så spiller det, som kaldes for *social engineering*, en stigende rolle. *Social engineering* er den psykologiske manipulation med ofrene for at få dem til at udføre bestemte handlinger (DOGAN 2016: 11). For eksempel i forbindelse med CEO fraud vil den anmodning, der bliver sendt til ofrene, benytte sig af en række teknikker. Ofte indeholder beskeden en anmodning om noget, der haster. Den sendes ofte tæt på lukketid, hvor det er svært at få verificeret beskeden i tide, og beskeden sendes også ofte i forbindelse med virksomhedsopkøb eller andre begivenheder, der kan skabe usikkerhed internt i firmaet. Ud over ofte at foregive at være sendt fra en ansat i firmaet, så imiterer beskeden også den normale arbejdsgang og omgangstone i virksomheden (Europol 2016: 32). Alt dette gøres for at få beskeden til at fremstå autentisk og dermed også få offeret til at medvirke til bedrageriet.

Social engineering bruges, fordi der i IT-sikkerhed både indgår en teknisk og en menneskelig komponent (DOGAN 2016: 10). *Social engineering* manipulerer med den menneskelige komponent for at bryde sikkerheden. Det skyldes, at det er det letteste værktøj at benytte i den sammenhæng. Den menneskelige faktor er ofte lettere at udnytte end at bruge avancerede IT-tekniske løsninger (Europol 2016: 32).

Brugen af *social engineering* betyder, at det ikke længere blot er hackere, der arbejder på et angreb. Nu involveres også andre faggrupper såsom psykologer, marketingeksperter og eksperter indenfor kognitiv videnskab (DOGAN 2016: 11). I dag foregår de kriminelle handlinger i et decentraliseret system, hvor mange aktører bidrager og handler med serviceydelser. Derfor er IT-kriminalitet et resultat af koordinerede indsatser, mange forskellige gruppers interesser og udnyttelsen af mange forskellige mulige profitkilder (DOGAN 2016: 42).

Anvendelsen af social engineering er en global tendens, men målet, som social engineering retter sig mod, er blandt andet også den lokale befolkning og de lokale virksomheder i Midt- og Vestjyllands

Politikreds. Derfor udgør befolkningen og virksomhedernes modstandskraft overfor de mere og mere avancerede angreb både en sårbarheds- og beskyttelsesfaktor.

06.3.3 Fremtidig udvikling

I forlængelse af Rigspolitiet vurderer Midt- og Vestjyllands Politi, at antallet af anmeldelser for bedrageri fortsat vil stige (Rigspolitiet 2017, afsnit 3.7).

Stigningen indenfor bedrageri skyldes en række faktorer, som ikke bare går ud over politikredsens grænser, men også ud over Danmarks grænser. Dermed vurderer vi, at de nationale og internationale tendenser også vil påvirke kriminalitetsudviklingen i Midt- og Vestjyllands Politikreds.

Dog er det væsentligt i fremtiden at være opmærksom på særlige lokale variationer og udfordringer, der kan følge med den generelle udvikling. Det kan for eksempel være en type af virksomheder eller en type branche, der påvirkes i særlig grad. Det vil altså være væsentligt at have blik for, om der er lokale sårbarheder eller udfordringer i politikredsen.

Et eksempel er de forladte huse, der findes i de områder af kredsen, der affolkes, og hvordan vi har set eksempler på, at de benyttes som kosterdepoter i forbindelse med svindel med internethandel. Det vil være nødvendigt at have blik for, hvordan den fremtidige udvikling giver lokale variationer og udfordringer ift. denne form for kriminalitet.

Denne opmærksomhed kræver yderligere viden, som endnu ikke er opbygget.

06.4 Indbrud i privat beboelse

Generelt er der sket et fald i antallet af anmeldelser for indbrud i privat beboelse i perioden 2009-2016 i Midt- og Vestjyllands Politi.

Faldet gælder dog ikke for alle kredsens kommuner. I Holstebro Kommune er der sket en stigning fra 2015 til 2016.

Analysen peger på, at affolkningen af politikredsens vestlige del og den øgede befolkningstilvækst i den østlige del kan medføre en øget koncentration af indbrud i privat beboelse i den østlige del af kredsens. Analysen peger dog også på, at der bør være opmærksomhed på om anlæggelsen af Holstebro-motovejen fører indbruddene vestpå til Holstebro og de omkringliggende kommuner, så den stigende tendens i dette område forværres eller fortsætter.

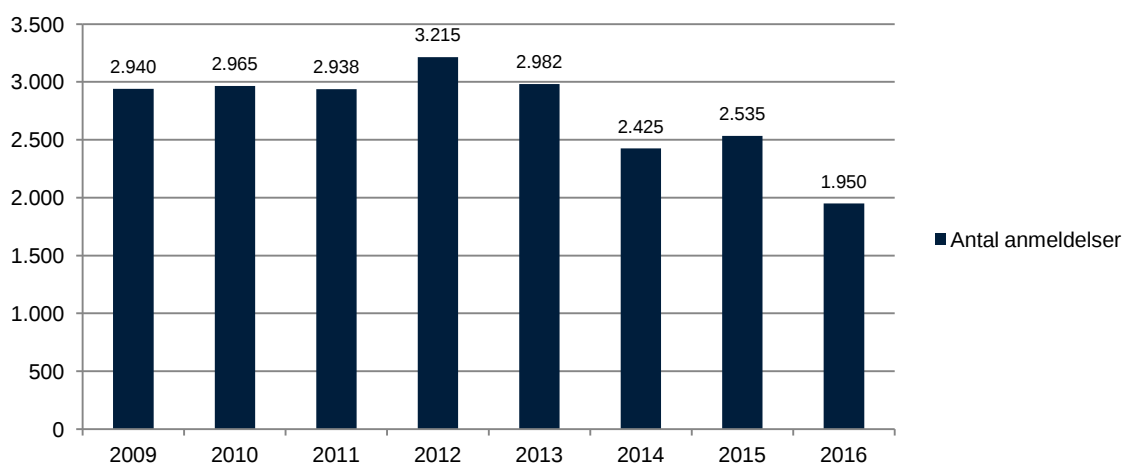
06.4.1 skadesanalyse

Denne del af analysen fokuserer på indbrud i privat beboelse.

Omfang og udvikling

Nedenstående tabel viser udviklingen i antallet af anmeldelser for indbrud i privat beboelse i Midt- og Vestjyllands Politi.

Figur 14: Antal anmeldelser for indbrud i privat beboelse i Midt- og Vestjyllands Politi i perioden 2009-2016

Kilde: POLSAS datasæt, låst d. 1. januar 2017.

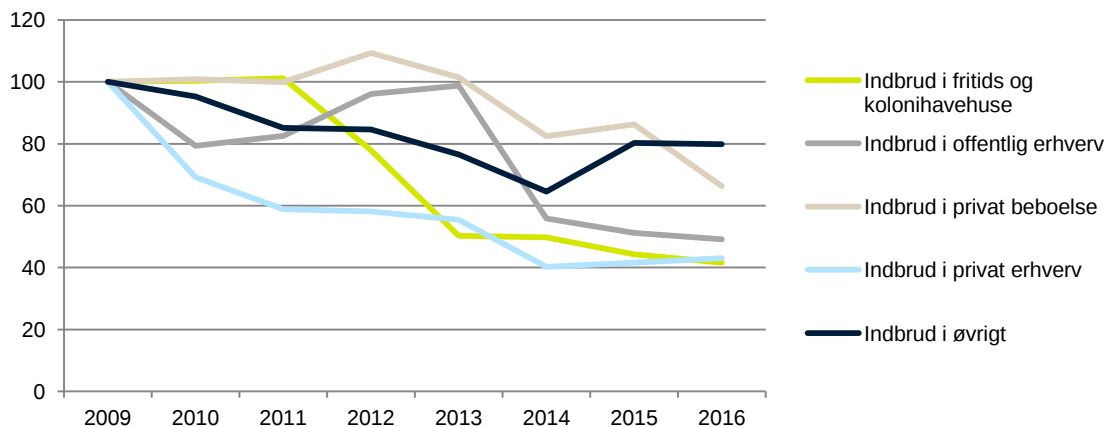
Som det fremgår af figuren, er antallet af anmeldelser faldende for indbrud i privat beboelse for perioden 2009 til 2016. Anmeldelsestallene i 2014, 2015 og 2016 har ligget signifikant under gennemsnittet af antal anmeldelser i perioden.

I 2016 udgjorde indbrud i privat beboelse 45 % af alle indbrud. Det er et fald fra 2015, hvor indbrud i privat beboelse udgjorde 51 % af alle anmeldelserne. For perioden som helhed udgjorde indbrud i privat beboelse en stigende andel af anmeldelserne fra 2009 til 2014, hvorefter der er sket et fald.

Det er ikke blot indbrud i privat beboelse, der er faldet. Indenfor andre typer af indbrud er der sket et lignende fald i perioden.

Nedenstående figur viser udviklingen i antallet af anmeldelser indenfor de forskellige indbrudskategorier, som et indeks, hvor 2009 er sat til indeks 100.

Figur 15: Indexeret antal anmeldelser for indbrud i privat beboelse i Midt- og Vestjyllands Politi i perioden 2009-2016

Kilde: POLSAS datasæt, låst d. 1. januar 2017

For indbrud i øvrigt er der sket et fald for perioden som helhed, men en stigning fra 660 anmeldelser i 2014 til 820 anmeldelser i 2015. I 2016 var anmeldelsestallet på 816 og udgjorde 21 % af alle indbrudsanmeldelserne. Det er den eneste indbrudskategori, hvor der de seneste år er sket en stigning. Vi vurderer, at denne stigning skyldes Midt- og Vestjyllands Politis registreringspraksis, hvor den mindre præcise "i øvrigt" kategori i stigende grad anvendes.

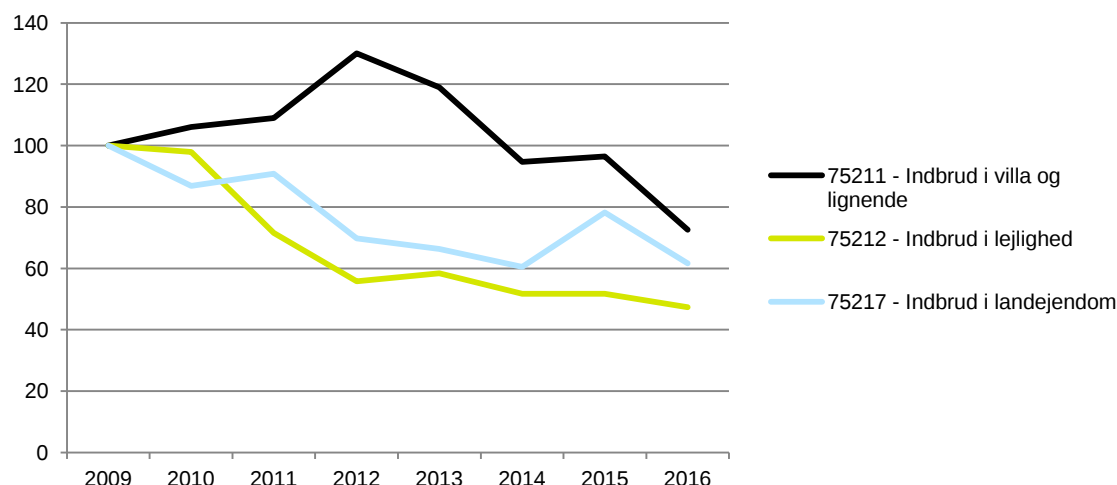
Nedenstående tabel viser udviklingen i antal anmeldelser fordelt på de forskellige typer af privat bolig, som politiet registrerer. Nedenfor er en graf, hvor anmeldelsestallet er indexeret, og hvor 2009 er sat til indeks 100.

Tabel 8: Antal anmeldelser for indbrud i privat beboelse i Midt- og Vestjyllands Politi i perioden 2009-2016 fordelt på boligtyper

Gerningskoder	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
75211 - Indbrud i villa og lignende	2.067	2.192	2.252	2.689	2.460	1.957	1.994	1.501
75212 - Indbrud i lejlighed	387	379	277	216	226	200	200	183
75213 - Indbrud i værelse	59	23	21	12	13	10	7	3
75217 - Indbrud i landejendom	427	371	388	298	283	258	334	263

Kilde: POLSAS datasæt, låst d. 1. januar 2017

Figur 16: Indexeret antal anmeldelser for indbrud i privat beboelse i Midt- og Vestjyllands Politi i perioden 2009-2016 fordelt på boligtyper

Kilde: POLSAS datasæt, låst d. 1. januar 2017

Tallene og grafen viser et fald indenfor indbrud i alle typer boliger for perioden. For indbrud i værelse er der for få anmeldelser til at foretage signifikanttest. For indbrud i villa og lignende har anmeldelsestallet i 2014, 2015 og 2016 ligget signifikant under gennemsnittet for hele perioden. Anmeldelsestallet for indbrud i lejlighed har i 2012, 2013, 2014, 2015 og 2016 ligger signifikant under gennemsnittet for perioden som helhed. For indbrud i landejendom lå anmeldelsestallet signifikant under gennemsnittet for perioden i årene 2013, 2014 og 2016. Der er dermed sket et signifikant fald for alle typer af private boliger de seneste år.

Udover registreringspraksis, så bliver anmeldelsestallet også påvirket af anmeldelsestilbøjeligheden. Derfor er det også i denne sammenhæng nødvendigt at inddrage oplysninger om anmeldelsestilbøjelighed og mørketal. I forhold til indbrud i beboelse, er det dog vanskeligt direkte at sammenligne med offerundersøgelsen. Det skyldes, ligesom for vold, at offerundersøgelsen ikke dækker 2016, og derfor ikke kan sammenlignes med anmeldelsestallet for dette år. Derudover er der yderligere vanskeligheder forbundet med sammenligningen i forhold til indbrud. For det første så har offerundersøgelsen tidligere omfattet alt tyveri, hvor indbrud i privat beboelse hørte sammen med almindeligt tyveri. Først i 2012 blev indbrud i privat beboelse skilt ud som et særligt fokusområde. Derudover sker der ofte en overregistrering af kriminaliteten, idet ét indbrud kan have flere ofre, fordi der er flere beboere i én

husstand. Dermed kan ét indbrud tælle med flere gange i en offerundersøgelse – den såkaldte ”husstandseffekt” (Pedersen et al. 2016).

Det er derfor vanskeligt at sammenligne offerundersøgelsen med denne analyses tal. Dog viser offerundersøgelsen en relativt høj anmeldelsestilbøjelighed for indbrud i 2015 – her lå anmeldelsesprocenten på 84 % og den er uændret siden 2012 (Pedersen et al. 2016).

Selvom indbrud i privat beboelse er faldende, så udgjorde de i 2016 10 % af alle straffelovsanmeldelser i Midt- og Vestjyllands Politi. For alle typer indbrud og tyveri, så udgjorde anmeldelserne 45 % af alle straffelovsanmeldelser i kredsene. Berigelseskriminaliteten – herunder indbrud i privat beboelse – udgør dermed fortsat en stor del af straffelovskriminaliteten. Derudover ligger Danmark også højt internationalt i forhold til indbrudskriminalitet, når man sammenligner med nabolande (Kruize & Sørensen 2017).

Udviklingen indenfor den anmeldte indbrudskriminalitet er dermed faldende, men har fortsat et væsentligt omfang. I forhold til det nationale billede har Midt- og Vestjyllands Politi dog få indbrudsanmeldelser pr. husstand i forhold til andre områder i landet, hvor især Østdanmark er hårdere ramt (Rigspolitiet 2017, afsnit 3.4.2).

Alvor

I forhold til skadesvirkningerne, så peger offerundersøgelsen på, at der er et gennemsnitligt tab pr. indbrud i privat beboelse på 23.300 kr. Det giver sammenlagt et tab på 1,1 mia. kroner årligt nationalt, når man korrigerer for husstandseffekten. Anmeldelsestilbøjeligheden stiger med værdien af det stjålne, og ved tyvekoster for over 5.000 kroner er anmeldelsesprocenten på 100. Vurderingen i offerundersøgelsen er dermed, at den høje anmeldelsestilbøjelighed betyder, at det økonomiske mørketal er lavt. Det er med andre ord vurderingen, at det kun er en lille del af de økonomiske skader, som politiet ikke får kendskab til (Pedersen et al. 2016).

De økonomiske skadevirkninger er dog i første omgang samfundsøkonomiske, fordi de fleste private får deres tab dækket af forsikringsselskaberne.

Indbrudskriminalitet medfører også følgekriminalitet i form af hæleri af tyvekoster. Markedsværdien, dvs. erstatningsværdien af de stjålne genstande, blev beregnet til ca. 3 mia. kroner nationalt i 2014 prisniveau i en undersøgelse. Denne undersøgelse estimerer dog på alle hælervarer og ikke kun dem, der stammer fra indbrud i privat beboelse (Kruize 2016).

Derudover har indbrud i privat beboelse skadevirkninger i forhold til den utryghed, kriminaliteten skaber i befolkningen. I en undersøgelse foretaget af Rambøll for Det Kriminalpræventive Råd siger 14,6 % af danskerne, at de er *”temmelig eller meget bekymret”* for indbrud. 71 % siger, at de er *”slet ikke eller kun lidt”* bekymrede for indbrud (Rambøll 2016). Bekymringen for indbrud følger ikke nødvendigvis den reelle risiko for at blive udsat for indbrud – således kan der godt være en stigende andel, der er bekymrede for indbrud, mens der er et faldende antal indbrud.

Konkret i forhold til indbrud regner en faldende del af befolkningen med hjælp, hvilket bidrager til utrygheden. En undersøgelse fra Trygfonden viser, at 38 % af befolkningen i 2013 mente, at man i de situationer i høj grad kunne regne med politiets hjælp. 27 % mente, at man i ringe grad kunne regne

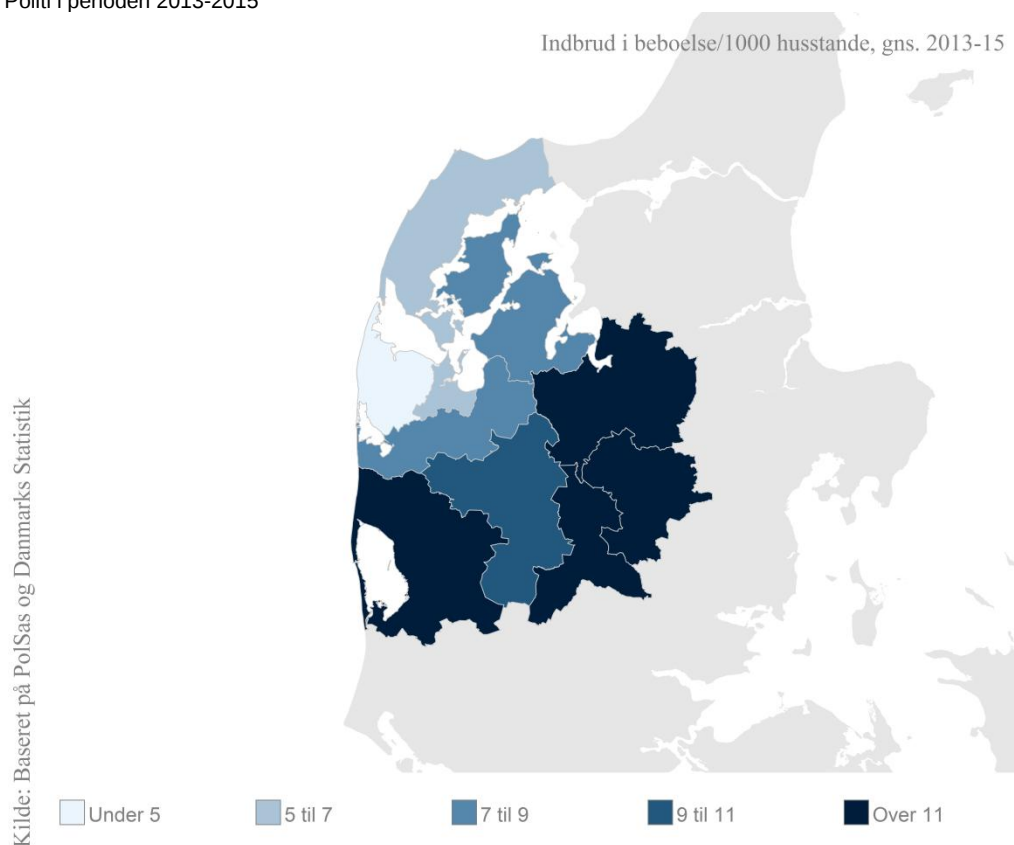
med politiets hjælp. I 2015 var andelen, der regner med politiet faldet til 30 % og 39 % regner ikke med politiets hjælp i forbindelse med indbrud i hjemmet (Andersen et al. 2015).

Indbrud i privat beboelse giver altså væsentlige økonomiske tab og skaber utryghed i befolkningen.

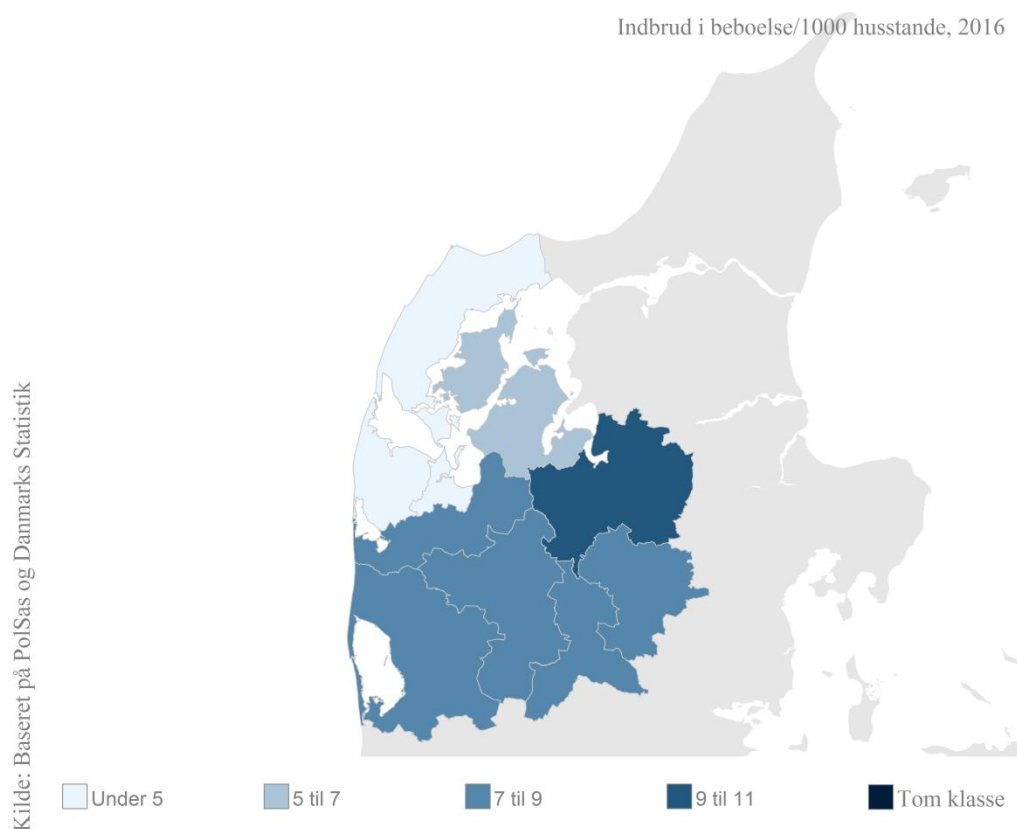
Fordeling

Nedenstående kort viser antal indbrud pr. 1000 husstande fordelt på kredsens kommuner. Det første kort viser den gennemsnitlige fordeling af indbrud i privat beboelse i perioden 2013-2015, og det andet kort viser fordelingen af indbrud i 2016.

Kort 6: Geografisk fordeling af antallet af anmeldelser for indbrud i privat beboelse pr. 1000 husstande i Midt- og Vestjyllands Politi i perioden 2013-2015

Kort 7: Geografisk fordeling af antallet af anmeldelser for indbrud i privat beboelse pr. 1000 husstande i Midt- og Vestjyllands Politi i 2016

Hvis man sammenligner de to kort ser man, at antallet af indbrud i privat beboelse pr. 1000 husstande er faldet i 2016 i forhold til gennemsnittet af indbrud i perioden 2013-2015. I 2016 var der flest indbrud i privat beboelse i Viborg Kommune. Overordnet tegner der sig et mønster, hvor der sker flest indbrud i politikredsens østlige og sydlige kommuner.

Nedenstående tabel viser antal indbrud pr. 1000 husstande fordelt på kommuner og år.

Tabel 9: Antal indbrud i privat beboelse pr. 1000 husstande i Midt- og Vestjyllands Politi i perioden 2009-2016 fordelt på kommuner

Kommune	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Herning	14,4	13,0	12,7	11,8	11,9	8,9	10,2	7,3
Holstebro	12,6	11,3	8,9	10,7	7,6	8,3	8,0	8,8
Ikast-Brande	14,4	19,2	21,8	22,2	15,1	12,2	12,8	8,6
Lemvig	4,1	4,5	6,5	6,3	5,3	5,2	4,1	4,0
Morsø	8,1	5,3	5,4	7,8	11,7	7,1	5,6	5,8
Ringkøbing-Skjern	7,9	8,5	10,7	13,6	14,6	10,2	9,1	8,4
Silkeborg	13,0	16,6	15,6	15,9	14,1	12,1	11,8	8,0
Skive	9,9	7,0	7,3	7,9	7,0	6,2	8,9	5,3
Struer	7,0	4,4	5,9	9,3	6,3	4,4	5,9	4,9
Thisted	6,4	3,7	7,4	9,2	7,6	4,3	5,2	3,7
Viborg	13,5	14,5	11,0	12,3	13,9	12,0	12,4	9,0

Kilde: POLSAS datasæt, låst d. 1. januar 2017

Tabellen viser, at den højeste risiko for indbrud i privat beboelse i 2016 var i Holstebro, Ikast-Brande og Viborg. Den laveste risiko for indbrud i privat beboelse i 2016 var i Thisted, Lemvig og Struer.

På trods af et fald i indbrud i privat beboelse generelt for perioden som helhed, for kredsen som helhed og for de fleste kommuner, så er der sket en stigning i antallet af indbrud i Holstebro Kommune fra 211 indbrud i privat beboelse i 2015 til 232 indbrud i privat beboelse i 2016. Anmeldelsestallet i 2016 er dog ikke signifikant forskelligt fra gennemsnittet af anmeldelser for perioden som helhed. Antallet af anmeldelser i 2013, 2014 og 2015 i Holstebro ligger derimod signifikant under gennemsnittet for hele perioden.

I Morsø Kommune er der sket en stigning i antallet af indbrud fra 56 anmeldelser til 58 anmeldelser i 2016. Morsø Kommune ser derfor ikke et lignende fald som resten af kredsen.

Morsø Kommune og Holstebro Kommune adskiller sig dermed fra det generelle billede i kredsen, idet der ikke sker det samme fald i disse kommuner som i kredsen som helhed. Stigningen er dog ikke signifikant.

06.4.2 Trussels- og sårbarhedsanalyse

Sårbarheder

I dette afsnit vil analysen ikke fokusere på de forurettede som personer, men vil derimod fokusere på boligtyperne. Det skyldes, at der ved indbrud i privat beboelse ofte ikke angives alle beboere i husstanden som forurettede. Dermed giver det ikke et dækkende billede at analysere forurettede i politiets sager.

Offerundersøgelserne peger på en række faktorer, der er relateret til øget risiko for indbrud. Her er øget risiko for at blive udsat for indbrudskriminalitet for personer, der har en indkomst på mindst 550.000 kr. sammenlignet med lavere indkomster. Enlige og par uden børn har en mindre risiko for at blive udsat for indbrud end andre familietyper. Endelig er der en øget risiko for at blive udsat for indbrud, hvis man ugentligt tager ud for at feste. Den øgede risiko for personer med højere indkomster kan hænge sammen med, at omrejsende kriminelle fokuserer på velhavende boligområder. Sammenhængen mellem ofte at gå ud og en øget risiko for indbrud handler sandsynligvis om, at indbrudstyre foretrækker at begå indbrud i tomme boliger, og at personer, der ofte er væk fra deres bolig dermed har forhøjet risiko for indbrud af samme årsag (Pedersen et al. 2016).

Offerundersøgelsen peger altså på, at øgede muligheder for den kriminelle (eksempelvis tyvekoster af høj værdi og attraktive boligtyper) og adfærd fra borgerne (eksempelvis at være lidt hjemme) er med til at øge risikoen for indbrud.

I international sammenligning, så er Danmarks høje indbrudsniveau blevet forklaret ud fra de mange parcelhuse og den tætte grad af bebyggelse i landet. Parcelhuskvarterer har altså, i hvert fald i et internationalt perspektiv, en højere risiko for indbrud på grund af boligtypen og boligernes tætte placering på hinanden. Derudover peger undersøgelsen også på, at den lave opdagelsesrisiko for indbrud i privat beboelse er med til at bidrage til det høje indbrudsniveau i landet (Kruize & Sørensen 2017).

Nogle faktorer er med til at påvirke risikoen for indbrud. Fx peger offerundersøgelsen på, at en høj indkomst betyder en højere udsathed for indbrud (Pedersen et al. 2016). I en kvalitativ interviewundersøgelse med tidligere indbrudstyre, pegede de interviewede på, at de foretrækker at begå indbrud i villaer og parcelhuse (NIRAS 2014: 38). Derudover viser kortgengivelsen i Rigspolitiets nationale strategiske analyse, at de områder i landet, hvor der er de fleste indbrud pr. husstand også er de tættest befolkede områder (Rigspolitiet 2017, afsnit 3.4.2). Dermed peger undersøgelser på at husstandsindkomst, boligtype og befolkningstæthed kan være nogle faktorer, der skaber et gunstigt grundlag for et højt indbrudsniveau i et område.

Jo højere indkomstniveau i et område, jo højere indbrudsniveau. Jo flere parcelhuse, jo flere indbrud. Jo større befolkningstæthed, jo flere indbrud. Derudover vurderer vi, at infrastruktur også har en betydning for indbrudsniveauet. Det skal være let for indbrudstyrene at komme til og fra gerningsstedet, og derfor har det også en betydning, hvorvidt der er store indfaldsveje i området.

Alle disse faktorer spiller sammen og påvirker hinanden. Fx har Morsø Kommune den største andel af boliger, der består af parcel- og stuehuse, men til gengæld har kommunen en lav gennemsnitsindkomst og en lav andel af befolkningen, der tjener over 500.000 kroner om året¹⁹. Det er vanskeligt at vurdere risikoen for indbrud i kredsens kommuner ud fra disse oplysninger, fordi sammenhængen mellem dem er kompliceret.

Hvis man alligevel skal gøre et forsøg, så tegner der sig et billede af, at Silkeborg og Holstebro Kommune, efterfulgt af Ikast-Brande og Viborg, har nogle strukturelle forhold, som i særlig grad gør dem udsatte for indbrud i privat beboelse i forhold til kredsens andre kommuner. Disse kommuner har både

¹⁹ Offerundersøgelsen peger på en forhøjet risiko for indbrud ved indkomst over 550.000 kroner årligt. Det er i statistikbanken dog kun muligt at opgøre indkomstintervaller op til 500.000 eller over, og derfor er dette tal anvendt i denne analyse.

en høj befolkningstæthed og et indkomstniveau, der gør den attraktive for indbrudstyvene. Omvendt har Ringkøbing-Skjern, Skive, Morsø og Thisted kommuner færre af de strukturelle forhold, der gør dem attraktive for indbrudstyre²⁰.

Tilstedeværelsen af disse risikofaktorer i nogle kommuner frem for andre vil ikke nødvendigvis betyde, at disse kommuner altid vil have en højere indbrudsrate. Vi kan fx se, at Ringkøbing-Skjern Kommune har færre risikofaktorer, men i perioden 2013-2015 alligevel har haft en stor forekomst af indbrud i privat beboelse.

Tilstedeværelsen af risikofaktorerne udgør dog en øget sårbarhed for nogle af kredsens kommuner for at blive udsat for indbrud i privat beboelse.

Gerningspersoner

I perioden 2009 til 2016 var der 21.950 anmeldelser om indbrud i privat beboelse. I 2.056 af sagerne blev der rejst sigtelse. Det betyder, at der kun er en sigtet i 9 % af sagerne, og derfor er det meget vanskeligt at sige noget om "den typiske indbrudstyre". Det er en ret lille del af indbruddene, hvor der er oplysninger på gerningsmændene. Dermed kan en analyse på de sigtede give et skævt billede af, hvilke gerningsmænd, der begår kriminaliteten.

I hele perioden 2009-2016 var der som sagt 1.275 unikke personer, som havde 3.978 sigtelser i 2.056 sager. De unikke sigtede personer har mellem 1 og 132 sigtelser for indbrud i privat beboelse i perioden 2016-2009, og der er derfor stor variation i, hvor mange indbrud hver person bliver sigtet for. Igen er det vanskeligt at generalisere, og ud fra dette konkludere om der er lignende variation for de gerningsmænd, der ikke er blevet sigtet.

Ud af 1.505 unikke sigtede²¹, så havde de 509 af dem bopæl i en af politikredsens kommuner. 34 % af de sigtede er dermed lokale, der også er blevet sigtet for indbrud i politikredsen.

06.4.3 Fremtidig udvikling

I forhold til forskningen og viden på området, så kan den fremtidige indbrudskriminalitet blive påvirket af anlægnen af nye boligkvarterer og udvidelsen af den eksisterende infrastruktur. For eksempel kan udvidelsen af byerne, hvor man anlægger parcelhuse frem for andre boligtyper tiltrække indbrudstyre.

Den øgede urbanisering i kredsens østlige del vil betyde, at antallet af indbrud enten kan stige eller forblive højt i disse kommuner, hvor der sker en befolkningstilvækst i fremtiden.

Anlæggelsen af Holstebro-motorvejen kan dog også betyde, at kriminaliteten flytter med vestpå i kredsen. Motorvejen vil skabe bedre transportforhold for potentielle indbrudstyre og kan derfor også betyde

²⁰ Disse oplysninger er baseret på udtræk fra Danmarks Statistiks Statistikbank.

²¹ Hver unik person tæller med én gang for hver bopælskommune, der har været registreret i perioden. Hvis en person fx er flyttet mellem to kommuner i perioden tæller personen med to gange. Det er derfor tallet er højere end det tidligere nævnt.

de, at de kriminelle i højere grad kan udnytte de sårbarheder, der er til stede i kredsens vestlige kommuner. Her kan særligt Holstebro Kommune skille sig ud, fordi kommunen allerede er sårbar, hvis man vurderer ift. de karakteristika, der er forbundet med mange indbrud i et område.

Anmeldelsestallene fra 2016 viste dog også, at der i modsætning til de andre kommuner i kredsen skete en stigning i indbrud i privat beboelse i Holstebro, som dog ikke er signifikant. Trussels- og sårbarhedsanalysen viser, at den udvikling godt kan komme til at fortsætte i den nærmeste fremtid.

06.5 Tværgående tema: Rocker- og bandegrupperinger

De følgende afsnit omhandler de temaer, der er blevet identificeret på tværs af de kriminalitetsområder der er behandlet i de foregående afsnit. Det tværgående tema er rocker-bande situationen i politikredsen, som er et nationalt udpeget fokusområde.

I Midt- og Vestjyllands Politikreds er der kun få rocker- og bandegrupperinger. Af hensyn til politikredsens indsats på området, oplyser vi derfor ikke antallet af rocker-bandemedlemmer i dette afsnit. Dette skyldes, at vi ikke ønsker at oplyse om styrkeforholdet mellem grupperne.

Den nedenstående tabel viser antallet af sigtelser for kredsens registrerede rocker- og bandemedlemmer for perioden 1. april 2016 til 31. marts 2017. Der findes ikke historiske oplysninger på rocker- og bandemedlemmer, så tallene dækker over nuværende medlemmer, og den kriminalitet de har været sigtet for indenfor 12 måneder – uanset om de har været medlemmer af grupperingen i hele perioden. Tallene er altså ikke et udtryk for grupperingens kriminalitet, men for de nuværende medlemmer kriminalitet i en periode.

Tabel 10: Antal sigtelser for medlemmerne af rocker- og bandegrupperingerne i Midt- og Vestjyllands Politi i perioden 1. april 2016 til 31. marts 2017 fordelt på operative grupperinger

Færdselsloven	199
Narkotika	56
Butikstyveri	29
Uro og uorden	18
Våben og eksplosivstoffer	17
Tyveri i øvrigt (genstanden)	16
Tyveri i øvrigt (stedet)	12
Indbrud i privat erhverv	11
Brugstyveri af køretøj	9
Doping	7
Vold og lignende mod nogen i offentlig tjeneste	6
Røveri	5
Vold	5
Grov vold	4
Øvrige forbrydelser mod den offentlige myndighed	4
Hæleri i forbindelse med berigelseskriminalitet	3

Hærværk	3
Love vedrørende forsvaret og lignende	3
Afpresning	2
Forbrydelser mod den personlige frihed	2
Vold eller trussel om vold mod polititjenestemand	2
Vold og lignende mod vidner og deres nærmeste	2
Våben og eksplosivstoffer, særligt skærpende	2
Bedrageri	1
Demonstrationer og forsamlinger	1
Freds- og ærekrænkelser	1
Indbrud i offentlig erhverv	1
Indbrud i privat beboelse	1
Indbrud i øvrigt	1
Love vedrørende arbejde, transport mv.	1
Love vedrørende spil, bevilling, næring mv.	1
Miljø	1
Ulovlig omgang med hittegods	1

Kilde: POLSAS-udtræk baseret på oplysninger fra PED-databasen

De fleste sigtelser omhandler særlov – 294 sigtelser ud af 427 sigtelser. Dermed udgør sigtelserne for straffelov kun 31 % af alle sigtelserne. Bemærk at ovenstående grupperinger godt kan indeholde både særlov og straffelov i én gruppering. Det er fx tilfældet med narkotika.

Omkring 47 % af sigtelserne omhandler færdselsloven. Dette afspejler i højere grad politiets kontroltryk på rocker- og bandemedlemmerne, end det er et retvisende billede af den kriminalitet, de begår. Hvis man ser på berigelse overordnet, herunder butikstyveri, indbrud, tyveri og brugstyveri, så udgør den form for kriminalitet 19 % af sigtelserne. Overtrædelse af narkotikalovgivningen er udgør 13 % af sigtelserne. Den personfarlige kriminalitet, herunder vold og røveri udgør 6 % af sigtelserne. Dermed udgør berigelseskriminaliteten den største del af den straffelovskriminalitet, som rocker- og bandemedlemmer har begået i perioden. På lignende vis som med andet data anvendt i denne analyse, så tager tallene ikke højde for mørketal.

I Midt- og Vestjyllands Politi har situationen det seneste år været præget af et højt konfliktniveau omkring grupperingen Black Army i Herning, hvor der blandt andet blev kastet en håndgranat foran klubhuset i Herning i december 2016. Bandesituationen har medført uro og utryghed for befolkningen i kredsen på grund af det høje konfliktniveau.

Af hensyn til politiets indsats på området ønsker vi ikke at give en vurdering af om det høje konfliktniveau vil fortsætte i fremtiden.

07 Beredskab

07.1 Hverdagens beredskab

07.1 Hverdagens beredskab

Analysen af hverdagens beredskab viser, at Midt- og Vestjyllands Politi i perioden 2014-2016 i stigende grad løser beredskabsmæssige opgaver i forbindelse med psykisk syge borgere.

Fokus på socialt udsatte er et nationalt fokusområde, og derfor en obligatorisk del af den lokale strategiske analyse. Fokusområdet blev udpeget på baggrund af *Strategisk analyse 2015*, hvor der blev gjort opmærksom på, at der var en udbredt oplevelse i politiet af, at psykisk syge påvirker beredskabet i stigende grad (Rigspolitiet 2015). Den lokale strategiske analyse er et skridt på vejen for at skabe bedre dokumentation for denne oplevelse.

Det er derfor også væsentligt at understrege at fokus i analysen er på udsatte borgere som en særlig gruppe, der ofte har brug for politiets hjælp i hverdagen. Fokus er derfor ikke på den kriminalitet, som fx psykisk syge begår, men derimod på det behov som udsatte borgere har for de beredskabsopgaver politiet yder i hverdagen.

Vi har foretaget en stikprøveanalyse af den operative gruppering "Socialt udsatte, døde og psykisk syge". Stikprøven er udtrukket tilfældigt og omfatter 1.089 sager i alt fra perioden 2014-2016. Stikprøven er leveret af Rigspolitiet.

Stikprøven er gennemgået ud fra Rigspolitiets kodemanual, hvor kategorierne bliver defineret nedenfor:

Bekymring

Forhold om bekymringer omhandler henvendelser til politiet, hvor anmelderen udtrykker bekymring om et givent forhold. Der kan være mange forskellige typer forhold i spil, herunder bekymringer om brand, personer som ikke kan kommes i kontakt med, underlige lyde, et barn, som er bortløbet mv.

Psykisk syg

Her henviser vi til forhold, hvor politiet har kontakt til, eller får en anmeldelse om, psykisk uligevægtige/syge personer. Da vi forholder os bredt til psykisk syge, kan forholdene omhandle demente personer, personer der har brug for hjælp og vurderes til at være psykisk uligevægtige af betjenten, depressive og personer med selvmordstanker, skizofrene mv. Der er taget udgangspunkt i betjentens vurdering af, hvornår en person er psykisk syg – det er altså ikke det samme som, at personen har en bestemt psykiatrisk diagnose, men betjentens vurdering af, hvad sagen handler om.

Social sag

Der henvises her til forhold, hvor det er nødvendigt at inddrage sociale myndigheder. Politiet kan fx modtage anonyme anmeldelser om børnemisbrug, uoverensstemmelser på en skole, hvor SSP

samarbejdet anvendes og andre forhold, hvor koordinerende samarbejde med de sociale myndigheder er nødvendigt. Kategorien anvender vi derfor særligt med henblik på samarbejde med andre myndigheder udover psykiatrien.

Død

Dødfundne personer og hændelser, hvor dødsfaldet er omfattet af indberetningspligten.

Socialt udsat

Der henvises her til personer, der har personlige, strukturelle eller sociale udfordringer og som befinder sig i udkanten af samfundet. I politiets registre vil dette ofte være tilfældet i mødet med alkohol- og narkotikamisbrugere, prostituerede og hjemløse. I Midt- og Vestjyllands Politi har vi valgt også at inkludere personer, som er udsat for vold i nære relationer i gruppe af socialt udsatte.

Sygdom/helbred

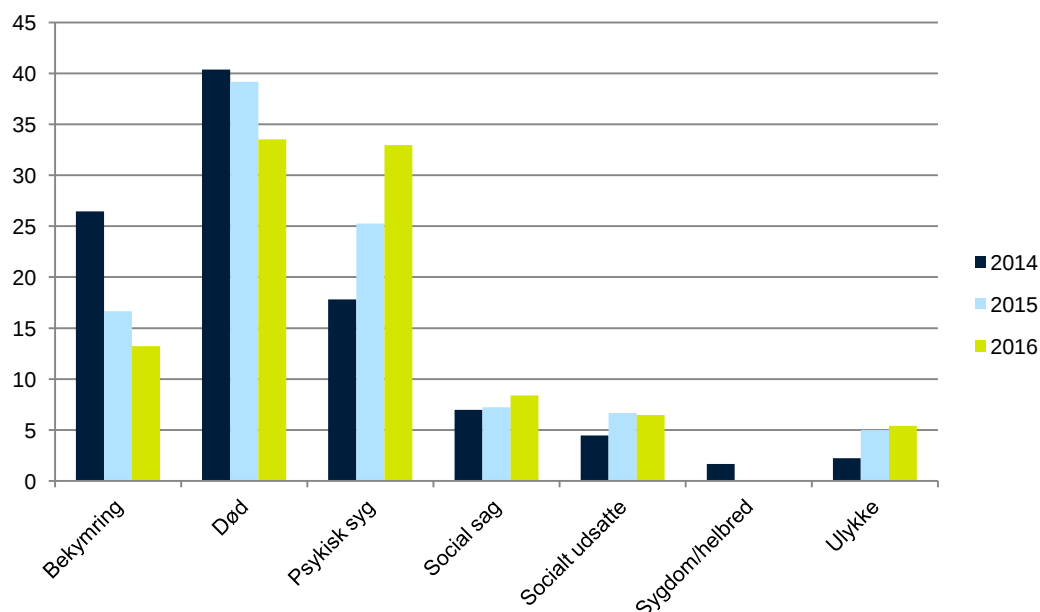
Kategorien er relevant i sager, hvor der er tale om øvrige sygdomme og helbredsspørgsmål. Et eksempel kan være en person med brystmerter, der sidder i det offentlige rum, som en patrulje har antruffet.

Ulykke

Der henvises til hændelser, hvor anmelderen har været udsat for en ulykke, herunder arbejdsulykker.

Nedenstående figur viser den procentvise fordeling af stikprøven og dens kategorier fordelt på år.

Figur 17: Procentvis fordeling af beredskabsopgaver indenfor grupperingen *socialt udsatte, døde og psykisk syge* i Midt- og Vestjyllands Politi i perioden 2014-2016

Kilde: Stikprøve trukket fra den operative gruppering "Socialt udsatte, døde og psykisk syge".

Figuren viser en stigning i andelen af psykisk syge. I 2014 udgjorde psykisk syge 18 % af alle hændelserne i den operative gruppering, og i 2016 udgjorde de 33 % af hændelserne. De psykisk syge udgør altså en stigende del af beredskabsopgaverne indenfor denne operative gruppering.

Nedenstående tabel viser antallet af tvangsindlæggelser i Midt- og Vestjyllands Politi.

Tabel 17: Antal tvangsindlæggelser i Midt- og Vestjyllands Politi i perioden 2009-2016

2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
284	274	338	332	349	351	351	381

Kilde: POLSAS-datasæt, låst d. 1. januar 2017

Antallet af tvangsindlæggelser er steget i perioden 2009-2016. I antallet af tvangsindlæggelser er der dog også en del gengangere – dvs. unikke personer, der er blevet tvangsindlagt flere gange i perioden.

I alt er 1.651 unikke personer blevet tvangsindlagt af Midt- og Vestjyllands Politi i perioden 2009 til 2016. Det skal bemærkes, at data ikke tager højde for personer, der er blevet tvangsindlagt i Midt- og Vestjyllands Politikreds, er flyttet til en anden politikreds, og derefter blevet tvangsindlagt der. Det er dermed ikke muligt at sige noget overordnet om gengangerproblematikken, men kun om det lokale aspekt.

Den person, der har været tvangsindlagt flest gange, har været tvangsindlagt 42 gange i perioden 2009 til 2016. Det tyder på, at ganske få personer kan stå for en stor del af politiets opgaver med indlæggelser²². Nedenstående tabel viser antallet af personer fordelt på antallet af tvangsindlæggelser.

²² Vi vurderer, at personer, der er blevet tvangsindlagt i overvejende grad er blevet registreret som "sagens person." Det er derfor denne personkategori, der er udgangspunktet for analysen.

Tabel 11: Antal tvangsindlæggelser på pr. person i Midt- og Vestjyllands Politi i perioden 2009-2016

	Antal personer
1 indlæggelse	1.250
2 indlæggelser	218
3 indlæggelser	85
4 indlæggelser	37
5 indlæggelser	16
6 indlæggelser	10
7 indlæggelser	10
8 indlæggelser	3
9 indlæggelser	3
10 indlæggelser	3
11-15 indlæggelser	9
16-20 indlæggelser	4
21-25 indlæggelser	1
26-30 indlæggelser	1
31-35 indlæggelser	0
36-40 indlæggelser	0
41-45 indlæggelser	1

Kilde: POLSAS-datasæt, låst d. 1. januar 2017

Tabellen viser dog også, at størstedelen af personerne kun er blevet indlagt en enkelt gang i perioden 2009-2016. Om dette skyldes, at de er blevet indlagt i af en anden kreds er ikke muligt at sige ud fra data.

Bemærk, at antallet af tvangsindlæggelser alene ikke siger noget om politiets ressourceforbrug. Der findes ikke oplysninger på, hvor langt tid en gennemsnitlig tvangsindlæggelse varer, og dermed hvor lang tid beredskabet bruger pr. tvangsindlæggelse. Man kan dog formode, at en kreds som Midt- og Vestjyllands Politi, der er den geografisk største politikreds i Danmark, og hvor der er langt mellem byerne, bruger mere tid pr. tvangsindlæggelse end andre kredse.

08

Referencer

- Aiken, M. & Davidson, J., Amann, P. (2016). *Youth Pathways into Cybercrime*. Europol EC3, UCD Geary Institute for Public Policy & Middlesex University.
- Andersen, J. G. & Andersen, J., Hede, A. (2015). *Den lange vej ud af krisen. Tryghedsmåling 2015*. København: Trygfonden.
- Balvig, F. (2017). *Fra barndommens gade til et liv i cyberspace*. Glostrup: Det Kriminalpræventive Råd.
- Danmarks Statistik (2016). *IT-anvendelse i befolkningen*. København: Danmarks Statistik.
- Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø (2017). *Notat: Fakta om arbejdsmiljø og helbred 2016*. København: Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø.
- DOGAN. Advanced Social Engineering and Vulnerability Assessment Framework (2016). *The Role of Social Engineering in Evolution of Attacks*. Bruxelles: Europakommissionen.
- Europol (2016). *IOCTA. Internet Organized Threat Assessment*. Haag: Europol.
- Forbrugerrådet Tænk (2016). *Digital Tryghed. De væsentligste digitale udfordringer for forbrugerne i Danmark*. København: Trygfonden & Forbrugerrådet Tænk.
- Helweg-Larsen, K. & Frederiksen, M. L. (2008). *Vold mod mænd i Danmark. Omfang og karakter*. København: Minister for Ligestilling, Statens Institut for Folkesundhed & Syddansk Universitet.
- Helweg-Larsen, K. & Kruse, M., Sørensen, J., Brønnum-Hansen, H. (2010). *Voldens Pris. Samfunds-mæssige omkostninger ved vold mod kvinder*. København: Statens Institut for Folkesundhed, Syddansk Universitet & Rockwool Fonden.
- Justitsministeriets Forskningskontor (2015). *Bekymring for vold og kriminalitet 2014*. København: Justitsministeriets Forskningskontor.
- Justitsministeriets Forskningskontor (2016). *Udviklingen i børne- og ungdomskriminalitet 2006-2015. Med separate opgørelser for kommuner og politikredse*. København: Justitsministeriets Forskningskontor.
- Kristensen, N. & Kolodziejczyk, C., Wittrup, J. (2017). *Nedrivning af huse og fremtidige nedrivningsbehov i Danmark*. København: KORA – Det National Institut for Kommuner og Regioners Analyse og Forskning.
- Kruize, P. (2013). *Kriminalitet i en digitaliseret verden. Samlet rapport*. København: Det Juridiske Fakultet, Københavns Universitet.
- Kruize, P. (2016). *Det danske hælermarked*. Center for Kriminalitetsanalyse.
- Kruize, P. & Sørensen, D. M. (2017). *Det danske indbrudsniveau i et internationalt perspektiv*. København: Det Kriminalpræventive Råd.

Kyvsgaard, B. (2017). *Udviklingen i anmeldelser for vold og trusler*. København: Justitsministeriets Forskningskontor.

NIRAS (2014). *20 tyve. En undersøgelse af indbrudstyves motiver og adfærd*. København: Det Kriminalpræventive Råd & Trygfonden.

Oldrup, H. & Korzen, S., Lindstrøm, M., Christoffersen, M. N. (2011). *Vold mod børn og unge*. København: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.

Pedersen, A-J. B. & Kyvsgaard, B., Balvig, F. (2016). *Udsathed for vold og andre former for kriminalitet. Offerundersøgelserne 2005-2015*. København: Justitsministeriet, Københavns Universitet & Det Kriminalpræventive Råd & Rigspolitiet.

Rambøll (2015). *Vold i Danmark 2015. Belyst ved tal fra skadestuerne*. København: Rambøll.

Rambøll (2016). *Danskernes forestillinger, bekymringer og adfærd ift. kriminalitet*. København: Det Kriminalpræventive Råd.

Rigspolitiet (2015). *Strategisk Analyse 2015*. København: Rigspolitiet.

Rigspolitiet (2017). *National Strategisk Analyse 2017*. København: Rigspolitiet.

Sætre, Marianne (2007) *Analysen af kriminalitet. En indføring i data og metode i samfundsvitenskabelige og strategiske kriminalitetsanalyser*. Cappelen Damm forlag.

Visit Denmark (2017). *Status på turisternes overnatninger i Danmark*. København: Visit Denmark.

09 Bilag

09.1 Anvendte gerningskoder og operative grupperinger

Herunder følger en gennemgang af de operative grupperinger og gerningskoder, der er anvendt i hvert afsnit i analysen.

06.1 Generelt billede

I dette afsnit er anvendt alle gerningskoder der hører under straffeloven i politiets journalplan. Det vil sige alle gerningskoder, der begynder med hovednummeret 7. Det vil være for omfattende at opliste alle gerningskoder, og der henvises derfor til politiets journalplan.

06.2 Vold og trusler på livet

I afsnittet er anvendt den operative gruppering *vold*, der omfatter gerningskoden 73241 – Vold. Den operative gruppering *grov vold* omfatter gerningskoderne 73251 – Kvalificeret vold, 73252 – Vold med skade på legeme eller helbred, 73261 - Kvalificeret vold med grov skade og 73262 – Kvalificeret vold med døden til følge.

I afsnittet er også anvendt gerningskoden 74265 – Trussel på livet.

06.3 Bedrageri

I dette afsnit er anvendt den operative gruppering *bedrageri*, som omfatter gerningskoderne 76141 – Bedrageri, 76142 – Bedrageri checks, overtræk egen konto, 76143 – Bedrageri – stjålne checks, 76145 – Bedrageri dankort, overtræk egen konto, 76146 – Bedrageri øvrige kontokort, overtræk egen konto, 76147 – Bedrageri øvrige kontokort, stjålne, 76149 – Bedrageri, stjålne dankort og 76151 – Databedrageri.

06.4 Indbrud i privat beboelse

I dette afsnit er anvendt den operative gruppering *indbrud i privat beboelse*, der omfatter gerningskoderne 75211 – Indbrud i villa og lignende, 75212 – Indbrud i lejlighed, 75213 – Indbrud i værelse og 75217 – Indbrud i landejendom.

06.5 Tværgående temaer

I dette afsnit er der taget udgangspunkt i al kriminalitet, som rocker- og bandemedlemmerne sigtes for i perioden, så der er ikke taget udgangspunkt i en bestemt gerningskode eller operativ gruppering. Sigtelserne er efterfølgende grupperet så de følger de operative grupperinger.

08. 1 Hverdagens beredskab

I dette afsnit er der taget udgangspunkt i den operative gruppering *socialt udsatte, døde og psykisk syge*, der omfatter hændelseskoderne 62110 – Social sag, 62130 – Dødsfald, 62140 – Ambulance-sag, 62190 – Sygdom, ulykke og død i øvrigt, 83111 – Dødsfald omfattet af indberetningspligten, 83125 – Obduktion/ligsyn, 83150 - Tvangsindlæggelser, 83152 – Udeblivelse fra tvungen medicinering og 83984 - Socialrapport, undersøgelse.

I afsnittet er også anvendt hændelseskoden 83150 – Tvangsindlæggelser.

**MIDT- OG
VESTJYLLAND
POLITI
EAE**

Stationsvej 74
7500 Holstebro

Telefon dir.: 96 10 14 48
Email: politi@politi.dk
Web: politi.dk